

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2018. GODINU
KOPAONIK AD BEOGRAD

April 2019.

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	3	3	7	4	5	Шифра делатности	2	5	6	2	ПИБ	1	0	0	0	0	1	9	6	6
Назив	Копаоник АД Београд																						
Седиште	Змај Јовина 3, Београд																						

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12. 20 18 године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		1836169	1783930	
01	И. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003			834	
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005				
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007			834	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	ИИ. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010		1823008	1769713	
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011		239507	239507	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012		364426	362337	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013		135500	128231	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014		827130	828984	
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015		816	816	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016		54494	48788	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018		201135	161050	
Група	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		

Код	Опис	Код	Текућа година	Претходна година	
				Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	5	6	7
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019			
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020			
032 и део 039	2. Основно стадо	0021			
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022			
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023			
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024	13161	13383	
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025			
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026			
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	8359	8359	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028			
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029			
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030			
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031			
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032			
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	4802	5024	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034			
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035			
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036			
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037			
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038			
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039			
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040			
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041			
288	V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		1228831	1216470	
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044		639080	620194	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		2237	2742	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047		2476	2789	
13	4. Роба	0048		611473	594423	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049		3683	74	
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		19211	20166	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051		472437	533344	
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054		217	217	
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055				
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		468986	527898	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		3234	5199	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058			30	
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059				
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060		2864	5028	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062		4727	2795	
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064		1683	1574	
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		3044	1221	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068		64630	44900	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		6789	6382	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070		38304	3827	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		3065000	3000400	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		74066	84468	
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401		2398672	2320815	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402		442339	442339	
300	1. Акцијски капитал	0403		442339	442339	
301	2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410				
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412		9250	9250	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		47434	47434	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		499999	494253	
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		6237	6866	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		1411913	1339173	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		1335049	1252117	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		76864	87056	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		66038	94766	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425		49811	48391	
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		16170	14750	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		33641	33641	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432		16227	46375	
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		15011	45138	
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440		1216	1237	
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		22191	20427	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		578099	564392	
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443		30022	33092	
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446			3000	
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		30022	30092	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		19667	36684	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451		498927	470439	
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456		298171	295668	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		200473	174314	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458		283	457	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459		14741	13508	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		4647	2296	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461		8611	6865	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462		1484	1508	

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	3	3	7	4	5	Шифра делатности	2	5	6	2	ПИБ	1	0	0	0	0	1	9	6	6
Назив	Копаник АД Београд																						
Седиште	Змај Јовина 3, Београд																						

БИЛАНС УСПЕХА
за период од 01.01. до 31.12. 2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		3710074	3200568
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002		3609029	3094520
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		3604971	3082165
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		4058	12355
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009		2655	7224
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010			
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		2655	7224
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015			
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017		98390	98824
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		3648159	3118754

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019		3328782	2823224
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020		23270	18392
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			877
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		313	
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023		15891	13690
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024		39648	35008
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025		189724	170775
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026		33950	27960
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027		24272	22421
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		2290	10141
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029		36559	34804
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		61915	81814
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031		0	0
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032		7217	52982
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		170	185
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		170	185
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		5273	41661
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		1774	11136
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040		4990	5470
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041			
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
Група	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	

рачуна, рачун 1	2	3	4	Текућа година		Претходна година
				5	6	
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045				
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		3001		2556
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		1989		2914
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		2227		47512
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049				
683 и 685	3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050		40347		26121
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051		41334		87036
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052		46305		41667
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053		14893		10590
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		94567		99488
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055				
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056				
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057				
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		94567		99488
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059				
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК					
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060		16859		15620
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061		844		1361
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062				
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063				
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		76864		82507
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065				
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066				
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067				
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068				
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069				
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с		
				Текућа година	Претходна година	

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	3	3	7	4	5	Шифра делатности	2	5	6	2	ПИБ	1	0	0	0	0	1	9	6	6
Назив	Копаоник АД Београд																						
Седиште	Змај Јовина 3, Београд																						

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
за период од 01.01. до 31.12. 2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		76864	82507
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004		1849	14437
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005		669	1298
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштва				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Прилог 4

Попуњава правно лице - предузетник				
Матични број	7033745	Шифра делатности	2562	ПИБ
				100001966
Назив	КОРАОНИК АД БЕОГРАД			
Седиште	ЗМАЈ ЈОВИНА 3			

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01. до 31.12. **20** 18 . године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	3001	3.753.190	3.109.189
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)			
1. Продаја и примљени аванси	3002	3.631.705	2.988.443
2. Примљене камате из пословних активности	3003	428	681
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	121.057	120.065
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	3.649.686	3.163.112
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	3.208.900	2.743.185
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	188.038	160.986
3. Плаћене камате	3008	2.156	2.015
4. Порез на добитак	3009	13.249	22.849
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	237.343	234.077
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	103.504	
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		53.923
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	3013	441	5.970
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)			
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	219	5.754
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	222	216
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017		
5. Примљене дивиденде	3018		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	50.187	55.327
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	42.584	36.647
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	7.603	18.680
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	49.746	49.357
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	3025	19	77.024
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)			
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		77.024
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029	19	
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	33.967	12.016
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	3	3	7	4	5	Шифра делатности	2	5	6	2	ПИБ	1	0	0	0	0	1	9	6	6
Назив	Копаоник АД Београд																						
Седиште	Змај Јовина 3, Београд																						

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
за период од 01.01. до 31.12. 2018. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	30	АОП	31	АОП	32
			Основни капитал		Уписани а неуплаћени капитал		Резерве
1	2		3		4		5
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037	
	б) потражни салдо рачуна	4002	442339	4020		4038	47434
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039	
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	442339	4024		4042	47434
	Промене у претходној ____ години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044	
	Стање на крају претходне године 31.12.____						
5.	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	442339	4028		4046	47434
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048	
7.	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. ____						

	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	442339	4032		4050	47434
8.	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052	
9.	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	442339	4036		4054	47434
Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
	2		6		7		8
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073	9250	4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	1208526
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	1551
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4059		4077	9250	4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4060		4078		4096	1206975
4.	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	45142
5.	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4063		4081	9250	4099	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4064		4082		4100	1252117
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	

	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	87056
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4067		4085	9250	4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4068		4086		4104	1339173
	Промене у текућој _____ години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	4124
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	76864
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071		4089	9250	4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072		4090		4108	1411913

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	АОП	332
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110	496459	4128	758	4146	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4114	496459	4132	758	4150	
	Промене у претходној _____ години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4115	3307	4133	1103	4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116	12982	4134		4152	
	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
5.	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4117		4135	345	4153	

	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4118	506134	4136		4154	
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119	14437	4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120	2556	4138	1643	4156	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4122	494253	4140	1298	4158	
8.	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4123	1849	4141	629	4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124	7595	4142		4160	
9.	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126	499999	4144	669	4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4168		4186		4204	
	Промене у претходној _____ години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206	
	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
5.	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4172		4190		4208	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4176		4194		4212	
	Промене у текућој _____ години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4177		4195		4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196		4214	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4180		4198		4216	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [$\sum(\text{ред } 16 \text{ кол } 3 \text{ до кол } 15) - \sum(\text{ред } 1а \text{ кол } 3 \text{ до кол } 15)] \geq 0$	АОП	Губитак изнад капитала [$\sum(\text{ред } 1а \text{ кол } 3 \text{ до кол } 15) - \sum(\text{ред } 16 \text{ кол } 3 \text{ до кол } 15)] \geq 0$
		АОП	337			
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају			
1	2		15	16		17
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) дуговни салдо рачуна	4217	17282	4235	2168984	4244
	б) потражни салдо рачуна	4218				
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236		4245
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220				
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1а + 2а - 2б) \geq 0$	4221	17282	4237	2167433	4246
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2а + 2б) \geq 0$	4222				
4.	Промене у претходној _____ години					
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238		4247
	б) промет на потражној страни рачуна	4224	22850			
5.	Стање на крају претходне године 31.12. _____					
	а) дуговни салдо рачуна ($3а + 4а - 4б) \geq 0$	4225		4239	2243997	4248
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4а + 4б) \geq 0$	4226	5568			
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240		4249
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228				
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5а + 6а - 6б) \geq 0$	4229		4241	2320815	4250
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6а + 6б) \geq 0$	4230	5568			
8.	Промене у текућој _____ години					
	а) промет на дуговној страни рачуна	4231		4242		4251
	б) промет на потражној страни рачуна	4232				
9.	Стање на крају текуће године 31.12. _____					
	а) дуговни салдо рачуна ($7а + 8а - 8б) \geq 0$	4233		4243	2398672	4252
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8а + 8б) \geq 0$	4234	5568			

У _____ Београду

Законски заступник

дана 27.02.2019.године

„KOPAONIK AD“ BEOGRAD

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2018. GODINU**

1.	OPŠTE INFORMACIJE.....	3
2.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD.....	3
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	8
4.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA	16
5.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA.....	18
6.	INVESTICIONE NEKRETNINE	19
7.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	19
8.	ZALIHE.....	20
9.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	20
10.	DRUGA POTRAŽIVANJA	21
11.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	21
12.	AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	22
13.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA.....	22
14.	VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA	22
15.	KAPITAL I REZERVE.....	23
16.	DUGOROČNA REZERVISANJA.....	23
17.	KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE.....	24
18.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA	24
19.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	24
20.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	24
21.	PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	25
22.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE.....	26
23.	POSLOVNI PRIHODI	26
24.	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	27
25.	POSLOVNI RASHODI.....	27
26.	TROŠKOVI MATERIJALA UKLJUČUJU	27

„KOPAONIK AD“ BEOGRAD

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama RSD, osim ako nije drukčije naznačeno)

27.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	28
28.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	28
29.	FINANSIJSKI PRIHODI	28
30.	FINANSIJSKI RASHODI.....	29
31.	OSTALI PRIHODI.....	29
32.	PRIHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	29
33.	OSTALI RASHODI	30
34.	RASHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	30
35.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI RASHODI.....	31
36.	ZARADA PO AKCIJI.....	31
37.	FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA.....	31
38.	PRIMANJA RUKOVODSTVA	36
39.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA	37
40.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA	37
41.	DEVIZNI KURSEVI.....	37

1. OPŠTE INFORMACIJE

Društvo „Kopaonik“ A.D. Beograd (u daljem tekstu: Društvo) je osnovano 13.02.1946., Odlukom o osnivanju, kao društveno preduzeće, koje je privatizovano u skladu sa Zakonom o privatizaciji i registrovano u Trgovinskom sudu u Beogradu u registarskom uložku broj 1-55-00 prevedeno u Agenciju za privredne registre pod brojem BD 50207/2005 od 08.07.2005.godine.

Pretežna delatnost kojom se Društvo bavi je obrada i prerada proizvoda crne metalurgije (2562-mašinska obrada metala) a pored toga registrovano je za unutrašnju i spoljnu trgovinu građevinskim i ogrevnim materijalom.

Matični broj Društva je 07033745, a poreski identifikacioni broj – PIB 100001966.

Sedište Društva je u Beogradu, Zmaj Jovina 3

Društvo ima registrovane sledeće Ogranke - Poslovne centre:

PC za građevinski materijal i tehničku robu, Beograd, Zmaj Jovina 3

PC za građevinski materijal i tehničku robu, Užice, Pekarska bb,

PC za građevinski materijal i tehničku robu, Kraljevo, Stari aerodrome bb,

PC za građevinski materijal i tehničku robu, Zaječar, Filipa Kljajića 2,

PC za građevinski materijal i tehničku robu, Niš, 12.februara bb.

Društvo je na dan 31. decembra 2018. godine imalo 180 zaposlenih, a 31. decembra 2017. godine 180 zaposlenih.

Pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su od strane nadzornog odbora, dana 20.02.2019.godine. Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su obavezni da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu: „Zakon“, objavljen u „Sl. glasnik RS“ br. 62/2016), kao i u skladu sa ostalom primenjivom podzakonskom regulativom. Društvo kao srednje pravno lice, primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI), (*promeniti ukoliko je drugačije*), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Okvir), Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (IFRIC), naknadne imene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrena od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (Odbor), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem ministarstva od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Sl. glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine (u daljem tekstu: „Rešenje o utvrđivanju prevoda“) utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MRS i MSFI, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje (Konceptualni okvir), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađeno primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31.12.2015. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljavani, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Međutim, do datuma sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja, nisu bile prevedene sve izmene MRS/MSFI i IFRIC tumačenja koja su bila na snazi za godišnje periode koje počinju 01.01.2014. godine. Pored navedenog pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke, vrednovanja i obelodanjivanja koja u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MRS, MSFI i IFRIC tumačenja.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda, obelodanjeni su u Napomeni 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni, obelodanjeni su u Napomeni 2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu u primeni, obelodanjeni su u Napomeni 2.4.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- Izmene MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – izmene kojima se poboljšavaju obelodanjivanja fer vrednosti i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 01. januara 2009. godine);
- Izmene MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Dodatni izuzeci za lica koja prvi put primenjuju MSFI. (revidiran jula 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 01. januara 2010. godine);
- Izmene različitih standarda i tumačenja rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 36, MRS 39, IFRIC 16 prvenstveno sa namerom uklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene standarda stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MRS 38 „Nematerijalna imovina“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MSFI 2 „Plaćanja akcijama“, izmene kao rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (revidiran u aprilu 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine) i izmene koje se odnose na transakcije plaćanja akcijama grupe zasnovane na gotovini (revidiran juna 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene IFRIC 9 „Ponovna procena ugrađenih derivata“ stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje – Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 30. juna 2009. godine);
- IFRIC 18 „Prenos sredstava sa kupaca“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izveštavanje 2010. godine“ što predstavlja izmenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja“ (važi za prenos sredstava sa kupaca primljenih na dan ili posle septembra 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – ograničeno izuzeće od uporednih obelodanjivanja propisanih u okviru MSFI 7 kod lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MRS 24 „Obelodanjivanja o povezanim licima“ – pojednostavljeni zahtevi za obelodanjivanjem kod lica pod (značajnom) kontrolom ili uticajem vlade i pojašnjenje definisije povezanog lica (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: prezentacija“ – Računovodstveno obuhvatanje prečeg prava na nove akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. februara 2010. godine);

- Dopune različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno sa namerom otklanjanja neslaganja i pojašnjenja formulacija u tekstu (većina dopuna biće na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune IFRIC 14 „MRS 19 – Ograničenje definisanih primanja, minimalni zahtevi za finansiranjem i njihova interakcija“. Avansna uplata minimalnih sredstava potrebnih za finansiranje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- IFRIC 19 „Namirivanje finansijskih obaveza instrumentima kapitala“ na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti - Obelodanjivanja“- prenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 12 „Porezi na dobitak“ – odloženi porez: povraćaj sredstava koja su služila za obračun poreza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- MSFI „Konsolidovani finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 12 „Obelodanjivanje učešća u drugim pravnim licima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12 „Konsolidovani finansijski izveštaji, Zajednički aranžmani i Obelodanjivanja učešća u drugim pravnim licima; Uputstvo o prelaznoj promeni (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 27 (revidiran 2011. godine) „Pojedinačni finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 28 (revidiran 2011. godine) „Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednička ulaganja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 13 „Merenje fer vrednosti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Državni krediti po kamatnoj stopi nižoj od tržišne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Netiranje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Prezentacija stavki ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Poboljšanja računovodstvenog obuhvatanja naknada po prestanku radnog odnosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2009. do 2011. izdata u maju 2012. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IFRIC 20 „Troškovi otkrivke u proizvodnoj fazi površinskih rudnika“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u RS:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ MSFI „Obelodanjivanje o učešćima u drugim

entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);

- Dopune MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti“ – Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 32, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MSFI 40), radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje“ u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39- sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 „Račun regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja“ - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima“, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata“, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina“ i IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godinu, uz dozvoljenu raniju primenu;
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ – tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ – poljoprivreda – industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ – prodaja ili prenos sredstava između investitora i njihovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 „Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije“. Dopune i izmene pojašnjavaju da matično društvo može biti izuzeto od obaveze da sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje ako je ono istovremeno zavisno lice investicionog društva, čak i ako investiciono društvo odmerava ulaganja u sva svoja zavisna lica po fer vrednosti u skladu sa MSFI 10. Kao rezultat ovih dopuna izmenjen je i MRS 28 u cilju pojašnjenja izuzeća od primene metoda učešća (tj. zadržavanje merenja po fer vrednosti) koje važi za investitora u pridruženo lice ili zajednički poduhvat ukoliko je on zavisno lice investicionog društva koje odmerava svoja ulaganja u zavisna lica po fer vrednosti (dopune i izmene se primenjuju retroaktivno za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine uz dozvoljenu raniju primenu);

- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine).

Izuzet kako je navedeno niže, finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). Finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu istorijskih troškova modifikovanom za revalorizaciju (*nekretnina, postrojenja i opreme*, finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i finansijskih sredstava i obaveza (uključujući derivatne instrumente) čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha.

Društvo je sastavilo ove finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu koji zahteva da finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim MSFI kao i propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije. Imajući u vidu razlike između ove dve regulative, ovi finansijski izveštaji odstupaju od MSFI u sledećem:

- 1 „Vanbilansna sredstva i obaveze“ su prikazana na obrascu bilansa stanja (napomena 3.3 i 13). Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.
- 2 Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u formatu propisanom od strane Ministarstva finansija, koji nije u skladu sa zahtevima MRS 1 – *“Prikazivanje finansijskih izveštaja.”*

2.5. Načelo stalnosti poslovanja

U poslovnoj 2018. godini, Društvo je ostvarilo poslovni dobitak od 94.567 hiljada dinara, odnosno neto dobitak/gubitak u iznosu od 75.123 hiljada dinara (2017. godine: poslovni dobitak 99.488 hiljada dinara, odnosno neto dobitak 82.507 hiljada dinara. Ukupne obaveze Društva na dan 31. decembar 2018. godine su manje od njegove ukupne aktive za iznos od 2.397.851 hiljada dinara (2017. za 2.320.815) hiljada dinara. Ovi faktori ne utiču na postojanje materijalno značajnih neizvesnosti koji mogu da izazovu sumnju u sposobnost Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti poslovanja.

Shodno prethodno navedenim izvršenim i preduzetim aktivnostima kao i budućim planovima rukovodstvo Društva je finansijske izveštaje za poslovnu 2018. godinu sastavilo na osnovu načela stalnosti poslovanja.

2.6. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da Rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 4.

2.8. Preračunavanje stranih valuta

(a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje (funkcionalna valuta). Funkcionalna valuta, odnosno izveštajna valuta Društva je dinar, a izveštaji su prikazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naglašeno.

(b) Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja preračunata su na njihovu dinarsku protivvrednost po srednjem kursu na dan bilansa stanja. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja koje nisu izmirene do kraja godine, iskazuju se u bilansu uspeha kao finansijski prihodi odnosno rashodi.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale pri izmirivanju obaveza ili naplata potraživanja u toku godine po kursu važećem na dan poslovne promene, iskazuju se u bilansu uspeha kao finansijskih prihodi odnosno rashodi.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Stalna imovina

(a) Nematerijalna ulaganja

Početno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se u skladu sa odredbama relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Vrednovanja nematerijalnih ulaganja nakon početnog priznavanja vrši se primenom osnovnog postupka predviđenog MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja.

Amortizacija se vrši proporcionalnom metodom otpisivanja. Izvršni direktor sektora računovodstva i finansija može za neko nematerijalno ulaganje odrediti i drugi metod obračuna amortizacije, u kom slučaju je dužan da obezbedi podatke ili da odredi lice koje će obezbediti podatke neophodne za takav, drugi način amortizacije. U pogledu utvrđivanja i računovodstvenog evidentiranja obezvređenja nematerijalnog ulaganja, primenjuje se MRS 36 – Obezvređenje sredstava.

Osnovne stope amortizacije za pojedina nematerijalna ulaganja su sledeće:

Naziv	Stopa amortizacije
Licence i aplikacioni programi	20%

(b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podležu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje propisane MRS 16, čiji je korisni vek trajanja duži od jedne godine i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke sredstva veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Početno vrednovanje nekretnina (osim nekretnina koje su svrstane u investicione nekretnine), postrojenja, opreme, alata i inventara koji se kalkulatивно otpisuje i ostalih osnovnih sredstava (u daljem tekstu ovog člana - sredstva) vrši se u skladu sa odredbama relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda. Izvršni direktor sektora računovodstva i finansija odlučuje da li pri početnom vrednovanju sredstva deo nabavne vrednosti čine eventualni budući neophodni troškovi njegovog uklanjanja i da li se po tom osnovu vrši priznavanje rezervisanja.

Naknadno merenje, posle početnog priznavanja nekretnina vrši se primenom modela revalorizacije predviđenim MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Za obračun amortizacije primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja. Obračun amortizacije vrši se ponaosob za svako sredstvo na osnovu njegovog procenjenog veka trajanja. Obračun amortizacije vrši se od narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu. Kod otuđenja obračun amortizacije vrši se zaključno sa mesecom u kome sredstvo otuđeno.

Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan sastavljanja finansijskog uzveštaja.

Za procenu fer vrednosti Izvršni odbor može angažovati ovlašćenog procenitelja.

Prilikom svake revalorizacije ispravka vrednosti po osnovu amortizacije se svodi na nulu, a naredne amortizacije se obračunavaju po stopi koja proističe iz preostalog procenjenog veka korisne upotrebe.

Naknadni izdaci iskazuju se kao trošak perioda u kojem su nastali.

Vrednovanje opreme nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela troška nabavke predviđenog MRS-16 Nekretnine, postrojenja i opreme.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme

Za obračun amortizacije primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja. Obračun amortizacije se vrši od narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu. Kod otuđenja obračun amortizacije vrši se zaključno sa mesecom u kojem je sredstvo otuđeno.

Osnovne stope amortizacije za pojedine grupe nekretnina, postrojenja i opreme su sledeće:

Naziv	Stopa amortizacije
Građevinski objekti	2,5%
Rač. oprema	6,67%
Vozila (putnička i teretna)	6,67%
Kancelarijska oprema	10,00%
Ostala oprema (mašine)	5,00%

Korisni vek trajanja i stope amortizacije se preispituju svake godine.

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrednost, odnosno cena koštanja umanjena za preostalu vrednost.

Preostala vrednost se procenjuje prema vrednostima na dan nabavke.

Procenu preostale vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme vrši posebna komisija za procenu preostale vrednosti koju obrazuje Predsednik Izvršnog odbora Društva.

Preostala vrednost se utvrđuje i umanjuje osnovicu za obračun amortizacije u slučaju kada postoji jasna politika Društva da se sredstvo otuđi pre isteka veka trajanja ili kada je vrednost na kraju perioda korišćenja sredstva (vrednost otpada) značajna.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretninu, postrojenje i opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrednost sredstva ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vek trajanja duži od godinu dana i ako je vrednost naknadnog izdatka viša od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao. Takođe, ako je naknadni izdatak nastao pretežno po osnovu rada, potrošnog materijala i sitnijih rezervnih delova taj izdatak se iskazuje kao tekući trošak održavanja.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrednost sredstva koriguje se i nabavna vrednost.

Ako je vek trajanja ugrađenog dela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od veka trajanja sredstva u koje je ugrađen, onda se taj deo vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog veka trajanja.

Odstranjeni deo se rashoduje po procenjenoj vrednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrednost.

Utvrđivanje gubitaka po osnovu obezvređenja regulisano je članom 21. Računovodstvenih politika.

Ulaganja na tuđim sredstvima radi obavljanja delatnosti priznaju se i iskazuju se na posebnom računu kao osnovna sredstva, pod uslovom da su ispunjeni uslovi za priznavanje iz stava 1. ovog člana. Amortizacija ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima vrši se na osnovu procenjenog veka korišćenja koji je utvrđen ugovorom sa vlasnikom tih sredstava.

(v) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina preduzeća je nekretnina koju Društvo kao vlasnik drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog.

Nekretnina (zemljište i/ili građevinski objekat) koja se daje u zakup, svrstava se u investicionu nekretninu ako se više od 50% tog sredstva daje u zakup. Izvršni direktor sektora računovodstva i finansija u slučaju kada se deo sredstva daje u zakup, određuje da li postoje uslovi da se sredstvo obračunski podeli na dva sredstva: jedno koje se daje u zakup i koje će imati računovodstveni tretman investicione nekretnine i drugo koje koristi Društvo i koje neće imati računovodstveni tretman investicione nekretnine. U slučaju postojanja dodatnih uslova, kao što je na primer pružanje dodatnih usluga zakupcu od strane Društva, Predsednik Izvršnog odbora Društva određuje da li su čak i u uslovima kada je više od 50% sredstva dato u zakup ispunjeni uslovi da se sredstvo ne tretira kao investiciona nekretnina.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vek trajanja duži od godinu dana i ako je vrednost naknadnog izdatka veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava uslove iz stava 3. ovog člana iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine vrši se po modelu poštene vrednosti u skladu sa MRS 40 Investiciona nekretnina. Dobitak ili gubitak nastao zbog promene

poštene vrednosti investicionih nekretnina, uključuje se u neto dobitak/ gubitak perioda u kome je nastao. Utvrđivanje gubitaka po osnovu obezvređenja regulisano je članom 21. Računovodstvenih politika.

(g) Biološka sredstva

Biološka sredstva se odmeravaju pri početnom priznavanju i na datum svakog bilansa stanja po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje, osim u slučaju ako se fer vrednost, pri početnom priznavanju, ne može pouzdano utvrditi. U tom slučaju biološko sredstvo se odmerava po nabavnoj vrednosti umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Dobitak/(gubitak) pri početnom priznavanju biološkog sredstva po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje, kao i pri promeni fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje, uključuje se u ostale prihode ili troškove perioda u kome je nastao.

Poljoprivredni proizvodi ubrani od bioloških sredstava Društva odmeravaju se po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje u momentu ubiranja.

Dobitak/(gubitak) iz početnog priznavanja poljoprivrednog proizvoda po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje uključuje se u ostale prihode ili troškove perioda u kom je nastao.

(d) Alat i sitan inventar koji se kalkulatивно otpisuje

Kao stalno sredstvo priznaju se i podležu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara koji se kalkulatивно otpisuje i čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana.

Sredstva alata i inventara koja ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

Za istovrstan alat i inventar koji se zajedno koristi pojedinačna vrednost se utvrđuje kao zbir pojedinačnih vrednosti svih istovrsnih alata i inventara.

(đ) Rezervni delovi

Kao stalno sredstvo priznaju se ugrađeni rezervni delovi, čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana. Takvi rezervni delovi, po ugradnji, uvećavaju knjigovodstvenu vrednost sredstva u koje su ugrađeni. Rezervni delovi koji ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana, prilikom ugradnje, iskazuju se kao trošak poslovanja.

(e) Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu pravnih lica i dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, kao i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno merenje svih finansijskih sredstava.

Predsednik Izvršnog odbora Društva se zadužuje da za svako dugoročno finansijsko ulaganje pribavi podatak o namerama Društva u vezi sa tim ulaganjima.

Učešća u kapitalu pravnih lica i dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, kao i ostali dugoročni plasmani nakon početnog priznavanja iskazuju se po:

- tržišnoj vrednosti, ukoliko postoji aktivno tržište, tako da se na datum svakog bilansa stanja vrši usklađivanje sa tržišnom vrednošću, a razlika se evidentira u okviru sopstvenog kapitala na poziciji revalorizacionih rezervi,
- nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti, ukoliko ne postoji aktivno tržište na kome je moguće utvrditi njihovu tržišnu vrednost.

Društvo procenjuje na svaki dan bilansa stanja da li postoje objektivni dokazi za obezvređenje finansijskog sredstva ili grupe sredstava u skladu sa MRS 39 – Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje. Finansijsko sredstvo je obezvređeno ako je iskazano u iznosu koji je iznad njegove procenjene vrednosti koja može da se povraća.

3.2. Obrtna imovina

(a) Zalihe

Zalihe se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Zalihe materijala

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti ili po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Nabavnu vrednost ili cenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi troškovi nastali dovođenjem zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može naknadno da povрати od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke. Procenu neto prodajne vrednosti zaliha materijala u slučaju zastarelosti, smanjenja vrednosti i sl. na datum svakog bilansa stanja vrši posebna komisija koju obrazuje Predsednik Izvršnog odbora Društva. Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala, vrši se po metodi prosečne ulazne cene.

Zalihe gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje

Zalihe gotovih proizvoda vrednuju se po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža.

Cena koštanja obuhvata troškove koji su direktno povezani sa jedinicama proizvoda, kao što je direktna radna snaga. Oni, takođe, obuhvataju sistematsko dodeljivanje fiksnih i promenljivih režijskih troškova koji nastaju prilikom utroška materijala za proizvodnju gotovih proizvoda. Fiksni režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji su relativno konstantni, bez obzira na obim proizvodnje, kao što su amortizacija i održavanje zgrada i opreme, kao i troškovi rukovođenja i upravljanja. Promenljivi režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji se menjaju, direktno ili skoro direktno, srazmerno promeni obima proizvodnje, kao što su indirektni materijal i indirektna radna snaga.

Dodeljivanje fiksnih režijskih troškova troškovima proizvodnje zasniva se na uobičajenom kapacitetu proizvodnih objekata. Uobičajeni kapacitet je proizvodnja za koju se očekuje da će u proseku biti ostvarena tokom više perioda ili sezona u normalnim okolnostima, uzimajući pri tom u obzir gubitak kapaciteta usled planiranog održavanja. Stvarni nivo proizvodnje može da se koristi, ako je približan uobičajenom kapacitetu. Iznos fiksnih režijskih troškova koji se dodeljuju svakoj grupi proizvoda ne može da se posledično poveća zbog niske proizvodnje ili neiskorišćenosti postrojenja. Nedodeljeni režijski troškovi priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali. U periodima neuobičajeno velike proizvodnje, iznos fiksnih režijskih troškova koji je dodeljen svakoj grupi proizvoda smanjuje se tako da se zalihe ne mere iznad cene koštanja. Promenljivi režijski troškovi dodeljuju se svakoj grupi proizvoda na osnovu stvarne upotrebe proizvodnih kapaciteta. Rezultat proizvodnog procesa može da bude više proizvoda koji se proizvode istovremeno. To je slučaj, na primer, kada se proizvode zajednički proizvodi ili kada postoje proizvod i nusproizvod. Kad troškovi proizvodnje svakog proizvoda ne mogu posebno da se odrede, tada se dodeljuju proizvodima na razumnoj i doslednoj osnovi. Drugi troškovi uključuju se u cenu koštanja zaliha samo u meri u kojoj su nastali prilikom dovođenja zaliha na njihovo sadašnje mesto i u sadašnje stanje. Na primer, u cenu koštanja zaliha mogu se uključiti i neproizvodni režijski troškovi ili troškovi uzgajanja proizvoda za posebne kupce.

"Ključevi" koji se koriste za raspoređivanje troškova pri sastavljanju kalkulacija cena koštanja utvrđuju se najkasnije 30 dana pre datuma bilansa i za naredni bilans stanja i menjaju se samo ako se bitno promene okolnosti koje na njih utiču.

Troškovi koji se ne uključuju u cenu koštanja zaliha gotovih proizvoda i koji se priznaju na teret rashoda su:

- neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja (osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje);
- Režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i u sadašnje stanje i
- troškovi prodaje.

Troškovi pozajmljivanja se ne uključuju u cenu koštanja zaliha. Izlaz zaliha gotovih proizvoda utvrđuje se po metodi ponderisane prosečne cene. Neto prodajna vrednost zaliha gotovih proizvoda predstavlja procenjenu prodajnu vrednost umanjenu za procenjene troškove prodaje. Procenjeni troškovi prodaje zaliha gotovih proizvoda, za potrebe svodenja ovih zaliha na neto prodajnu vrednost, utvrđuju se na bazi iskustvenog višegodišnjeg učešća ovih troškova u prihodima od prodaje. Otpisivanje zaliha gotovih proizvoda vrši se za svaku grupu proizvoda posebno. Procenu neto prodajne vrednosti zaliha gotovih proizvoda vrši posebna komisija koju obrazuje Predsednik Izvršnog odbora Društva.

Zalihe robe

Zalihe robe se vode po prodajnim cenama. Obračun razlike u ceni vrši se tako da vrednost izlaza robe i vrednost robe na zalihama bude iskazana po metodi prosečne ponderisane cene.

Zalihe robe se u slučaju zastarelosti, smanjenja vrednosti i sl. na datum svakog bilansa stanja svode na neto prodajnu vrednost. Neto prodajna vrednost predstavlja procenjenu prodajnu vrednost umanjenu za procenjene troškove prodaje. Procenjeni troškovi prodaje zaliha robe, za potrebe svodenja ovih zaliha na neto prodajnu vrednost, utvrđuju se na bazi iskustvenog višegodišnjeg učešća ovih troškova u prihodima od prodaje robe. Utvrđivanje neto prodajne vrednosti vrši se za svaku stavku zaliha robe posebno. Procenu neto prodajne vrednosti zaliha robe vrši posebna komisija koju obrazuje Predsednik Izvršnog odbora Društva.

(b) Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5 Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju ako se njegoja knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.

Da bi sredstvo bilo klasifikovano (priznato) kao stalno sredstvo namenjeno prodaji, pored uslova iz stava 1. ovog člana koji proističe iz definicije tog sredstva, potrebno je da budu ispunjeni još i sledeći uslovi:

- sredstvo mora biti dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju;
- prodaja sredstva mora biti jako verovatna u roku od jedne godine od dana priznavanja kao sredstva namenjenog prodaji. Ovaj uslov podrazumeva da se sačini plan prodaje ili donese odluka o prodaji sredstva i da se započne sa traženjem kupaca (javna prodaja, neposredni pregovori sa potencijalnim kupcima i sl.). Da bi prodaja sredstva bila jako verovatna mora postojati tržište za to sredstvo, a ponuđena cena mora biti razumno utvrđena, tako da omogućava prodaju sredstva u roku od godinu dana.

Sredstvo koje je otpisano (amortizovano), odnosno sredstvo čija je neotpisana (sadašnja, odnosno knjigovodstvena) vrednost beznačajna neće biti priznato kao sredstvo namenjeno prodaji. Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji meri se (iskazuje) po nižem iznosu od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost je sadašnja vrednost iskazana u poslovnim knjigama. Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, tj. tržišna vrednost na dan prodaje. Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Troškovi prodaje odmeravaju se prema sadašnjoj visini, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

(v) Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca, potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja.

Kratkoročna potraživanja od kupaca i kratkoročni finansijski plasmani priznaju se na osnovu računovodstvenog dokumenta na osnovu koga nastaje dužničko – poverilački odnos. Ako se vrednost u dokumentu iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili rashoda.

Kratkoročna potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 60 dana isteka roka za naplatu indirektno se otpisuju u celosti sem u slučaju kad iz obrazloženog predloga Izvršnih direktora ogranaka proizilazi da se ne radi o potraživanjima kod kojih je izvesna nenaplativost.

Otpis kratkoročnih potraživanja i finansijskih plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis u celini ili delimično vrši direktnim otpisivanjem.

Verovatnoću nemogućnosti naplate u svakom konkretnom slučaju procenjuje komisija koju formira Izvršni odbor, a na osnovu dokumentovanih razloga (popis, stečaj, odnosno likvidacija dužnika, prezaduženost, otuđnjeta imovine, prinudno poravnanje, vanparnično poravnanje, zastarelost, sudsko rešenje, akt upravnog organa i dr.), donosi izvršni odbor Odluku o direktnom otpisu potraživanja.

(g) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu.

3.3. Vanbilansna sredstva i obaveze

Vanbilansna sredstva/obaveze uključuju: imovinu uzetu u zakup, osim sredstava uzetih u finansijski zakup, robu u konsignaciji, materijal primljen na obradu i doradu i ostala sredstva koja nisu u vlasništvu Društva, kao i potraživanja/obaveze po instrumentima obezbeđenja plaćanja kao što su garancije i drugi oblici jemstva.

3.4. Osnovni kapital

Inicijalno, osnovni kapital se iskazuje u visini procenjenog uloga u Društvo / odnosno čine ga uplaćeni kapital i upisani neuplaćeni kapital. Promene na osnovnom kapitalu vrše se isključivo prema pravilima propisanim Zakonom o privrednim društvima a sve promene na osnovnom kapitalu registruju se kod odgovarajućeg Registra.

Osnovni kapital iskazan u dinarima se ne menja prema promenama kursa EUR-a iako je u Registru upisana vrednost u evrima.

3.5. Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje se priznaju: kada Društvo ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja; kada je u većoj meri verovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava; kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze. Rezervisanja namenjena restrukturiranju obuhvataju penale zbog otkazivanja zakupa i isplate zbog raskida radnog odnosa sa radnicima. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, mala.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamate.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za naknade zaposlenima. Odmeravanje rezervisanja vrši se u iznosu koji predstavlja najbolju procenu izdatka na dan sastavljanja bilansa stanja koji je potreban za izmirenje budućih obaveza.

3.6. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

3.7. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja se procenjuju po njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.8. Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit važećim u Republici Srbiji. Stopa poreza na dobit za 2017. godinu iznosi 15% i plaća se na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobit prikazanu u zvaničnom bilansu uspeha i korekcije definisane poreskim propisima Republike Srbije.

Poreski propisi Republike Srbije ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet, odnosno deset godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Važeće poreske stope na datum bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog datuma stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza iz dobiti koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, rezervisanja za otpremnine po osnovu MRS 19, rashoda po osnovu obezvređenja imovine, rashoda na ime javnih prihoda, neiskorišćenih poreskih kredita koji se prenose u naredni period i priznatih poreskih gubitaka.

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza iz dobiti koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte prenetog gubitka i poreskih kredita na poreski bilans Društva, koji se mogu prenositi, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala.

3.9. Primanja zaposlenih

Društvo nema sopstvene penzione fondove i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembar 2017. godine.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Nakon izvršenih uplata doprinosa, Društvo nema daljih zakonskih obaveza u pogledu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koji su se penzionisali. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji se može refundirati ili u iznosu za koji se može umanjiti buduća obaveza za plaćanje doprinosa.

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u

penziju ili pri prestanku radnog odnosa po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti – u visini dve prosečne zarade koje je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u Društvu za mesec koji prethodi mesecu u kome se vrši isplata otpremnine, odnosno dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u privredi u Republici Srbiji prema poslednje objavljenom podatku nadležnog republičkog organa, ako je to za zaposlenog povoljnije.

Pored toga, Društvo je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne do četiri prosečne mesečne zarade. Broj mesečnih neto zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Društvu, što je prikazano u sledećoj tabeli:

Broj godina	Broj zarada
10	1
20	2
30	3
35 (za žene)	4
40	4

Obračun i iskazivanje dugoročnih rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeno je u skladu sa zahtevima MRS 19 - Naknade zaposlenima. Aktuarski dobici i gubici priznaju se u celini u periodu u kome su nastali.

3.10. Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta u trenutku prelaska vlasništva i značajnih rizika vezanih za dati proizvod sa prodavca na kupca.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

3.11. Priznavanje rashoda

Poslovni rashodi obuhvataju sve troškove nastale u vezi sa ostvarenim poslovnim prihodima i odnose se na troškove materijala, energije i goriva, troškove zarada i naknada zarada, amortizaciju, proizvodne usluge i nematerijalne troškove. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda).

3.12. Prihodi i rashodi kamata

Kamate nastale po osnovu plasmana i potraživanja iz poslovnih odnosa iskazuju se u okviru finansijskih prihoda u obračunskom periodu u kome su nastale.

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja obuhvataju se na sledeći način: troškovi pozajmljivanja koji se neposredno mogu pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstava klasifikovanog za pripisivanje troškova pozajmljivanja (sredstvo za koje je potrebno značajno vreme da bi se osposobilo za upotrebu, odnosno prodaju) kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva, a svi ostali idu na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.13. Zakupi

Nekretnine, postrojenja i oprema

Zakupi gde zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (umanjena za stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Društvo uzima u zakup pojedine *nekretnine, postrojenja i opremu*. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo suštinski snosi sve rizike i koristi od vlasništva, klasifikuje se kao finansijski zakup. Finansijski zakupi se kapitalizuju na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih troškova iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa tako da se dobije konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze za svaki period.

3.14. Zakupi

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa. Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi u toku perioda trajanja zakupa.

(b) Pravo na korišćenje zemljišta

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku statusne promene i/ili kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani tretira se kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno kroz odvojenu transakciju isplatom lokalnim organima unapred za ceo period korišćenja tretira se ka nematerijalno ulaganje i otpisuje u toku perioda na koji je dobijeno na korišćenje.

3.15. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko rezultata ranijih godina, u skladu sa MRS 8 – Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška, koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 2% ukupnih prihoda

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su identifikovane.

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni iznosi se mogu razlikovati od procenjenih.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenjivanja, neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik za materijalne korekcije iznosa pozicija bilansa stanja u sledećoj finansijskoj godini.

4.1. Amortizacija i stopa amortizacije

Procena korisnog trajanja veka imovine, opreme i nematerijalnih ulaganja zasniva se na istorijskom iskustvu na sličnim sredstvima, kao i na predviđenom tehničkom napretku i promenama u ekonomskim i industrijskim faktorima. Adekvatnost procene preostalog veka trajanja osnovnih sredstava se analizira jednom godišnje na osnovu trenutnih predviđanja.

4.2. Ispravka vrednosti potraživanja

Društvo obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja od kupaca i drugih dužnika na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, ako dužnici nisu u mogućnosti da izvrše plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređenja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo izaziva procene vezane za buduće ponašanje kupava i time izazvane buduće naplate.

4.3. Rezervisanja za sudske sporove

Generalno, rezervisanja su u značajnoj meri podložna procenama. Društvo procenjuje verovatnoću da se neželjeni slučajevi mogu dogoviti kao rezultat prošlih događaja i vrši procenu iznosa koji je potreban da se izmiri obaveza. Iako Društvo poštuje načelo opreznosti prilikom procene, s obzirom da postoji velika doza neizvesnosti, u određenim slučajevima stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

4.4. Beneficije zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza za otpremnine za odlazak u penziju, jubilarne nagrade i neiskorišćene godišnje odmorne utruđuje se aktuarskom procenom. Aktuarska procena podrazumeva korišćenje pretpostavki vezanih za diskontnu stopu, predviđeni rast zarada, stopu smrtnosti i flukualciju zaposlenih. Pri određivanju odgovarajuće diskontne stope rukovodstvo Društva polazi od kamatne stope koja bi bila ekvivalentna stopi na obveznice Društva. Stopa smrtnosti je bazirana na javno dostupnim tablicama mortaliteta. Budući rast zarada baziran je na očekivanim stopama inflacije.

4.5. Fer vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene

vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Uprava Društva vrši procenu rizika i u slučaju kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Prema MSFI 13, Društvo odmerava fer vrednost imovine i obaveza koristeći pretpostavke koje bi učesnici na tržištu koristili prilikom određivanja cene imovine ili obaveze, pod pretpostavkom da tržišni učesnici deluju u svom najboljem ekonomskom interesu. Fer vrednost je cena koja bi bila naplaćena, odnosno plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji na primarnom ili najpovoljnijem tržištu na datum odmeravanja, po tekućim tržišnim uslovima, a nezavisno od toga da li je ta cena direktno uočljiva ili procenjena upotrebom druge tehnike procene.

Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Različiti nivoi fer vrednosti definisani su na sledeći način:

- Inputi nivoa 1 – su kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identičnu imovinu i obaveze kojima entitet ima pristup na datum odmeravanja. Pretpostavke inputa nivoa 1 se odnose na postojanje primarnog tržišta za imovinu ili obavezu ili, u odsustvu primarnog tržišta, najpovoljnije tržište za imovinu ili obavezu; i da li entitet može da realizuje transakciju za imovinu ili obavezu po ceni na tržištu na datum odmeravanja.
- Inputi nivoa 2 – su inputi koji nisu kotirane cene uključene u nivo 1 koje su uočljive za imovinu ili obavezu, bilo direktno ili indirektno. Ovi inputi uključuju sledeće: kotirane cene za sličnu imovinu ili obaveze na aktivnom tržištu, kotirane cene za identičnu ili sličnu imovinu ili obaveze na tržištima koja nisu aktivna, inputi koji nisu kotirane cene, ako su uočljivi za imovinu ili obaveze i inputi potkrepljeni tržištem.
- Inputi nivoa 3 – su neuočljivi inputi za imovinu ili obaveze, koje entitet razvija koristeći najbolje informacije raspoložive u datim okolnostima. Dakle, razmatraju se sve razumno raspoložive informacije o pretpostavkama tržišnih učesnika. Neuočljivi inputi smatraju se pretpostavkama tržišnih učesnika i ispunjavaju cilj odmeravanja fer vrednosti.

Rukovodstvo Društva smatra da neto knjigovodstvena vrednost odgovara fer vrednosti tih nekretnina.

5. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište, građ.objekti i stanovi	Oprema	Ostala oprema	Ulaganja u tuđe nek. i opremu	NPO u pripremi	Avansi	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje na dan 31.12.2017. g	601.844	239.550	816	-	48.788	161.050	1.052.048
Povećanja/smanjenje	2.089	22.198			5.706	40.085	
Aktiviranja							
Sredstva primljena bez naknade							
Otuđenja		-3.779					
Prenos (sa)/na							64.218
Stanje na dan 31.12. 2018. g	603.933	257.969	816	-	54.494	201.135	1.116.267
<u>Akumulirana ispravka vrednosti</u>							
Stanje na dan 31.12. 2017. g	-	111.318	-	-	-	-	111.318
Aktiviranja							
Amortizacija		14.331-					
Otuđenja		-3.181					
Prenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	11.150
Stanje na dan 31.12.2018. g	-	122.468	-	-	-	-	122.468
<u>Sadašnja vrednost na dan:</u>							
31. decembra 2017. godine	601.844	128.231	816	-	48.788	161.050	940.729
31. decembra 2018. godine	603.933	135.500	816	-	54.494	201.135	995.878

Zemljište i građevinski objekti Društva su poslednji put procenjivani sa stanjem na dan 31.12.2018. od strane nezavisnih procenitelja. Procena je izvršena na osnovu tržišnih vrednosti nedavnih transakcija sa povezanim stranama obavljenim po istim uslovima kao i sa trećim licima. Pozitivan efekat revalorizacionih rezervi umanjen za odloženi porez na dobitak iskazan je u korist ostalih rezervi u okviru akcijskog kapitala.

Povećanje na avansima za nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 40.085 hiljada dinara, odnosi se na uplate po predugovoru za kupovinu zemljišta.

Amortizacija za 2018. godinu iznosi 24.272 hiljada dinara (za 2017:22.421 hiljada dinara) i uključena je u troškove poslovanja.

6. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na računu su bile kao što sledi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Stanje na početku godine	828.984	828.991
Povećanje	-	-
Smanjenje	-1854	-7
Stanje na kraju godine	827.130	828.984

R.b r.	Inv. Br.	Naziv objekta	Godina nabavke	Jedini ca mere	Količina	dinara
1	2541	Zgrada Dubrovačka 35	1994	m2	6645,21	606.202.497
2	2542	Zgrada Zmaj Jovina 3	1955	m2	929,77	156.416.354
3	2543	Lokal Kursulina 2a	1995	m2	33,87	4.494.191
4	2544	Lokal Kursulina 2a	1995	m2	42,84	5.684.415
5	1238	Poslovna zgrada S. Markovica 42	1983	m2	487,61	41.882.143
6	2350	Masivna zgrada Dunavska 15	1954	m2	325,00	4.620.436
7	2351	Magacin Dunavska 15	1961	m2	800,00	2.369.454
8	2352	Upravna zgrada Dunavska 15	1961	m2	300,00	4.265.017
9	2353	Baraka Dunavska 15	1961	m2	400,00	473.890
10	2354	Magacin Dunavska 15	2001			479.754
11	2355	Portimica Dunavska 15		m2	6,00	59.490
12	2356	Ograda Dunavska 15		m	150,00	43.178
13	2357	Betonska staza Dunavska 15				43.178
14	2358	Spoljni vodovod Dunavska 15				46.056
15	2359	Spoljne el. inst. Dunavska 15				49.894
						827.129.947

7. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
Učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica		
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	8.359	8.359
Dugoročni krediti matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima		
Dugoročni krediti u zemlji		
Dugoročni krediti u inostranstvu		
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli		
Ostali dugoročni finansijski plasmani /specificirati/	4.802	5.024
Minus: Ispravka vrednosti (po stavkama)		
	13.161	13.383

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica odnose se na:

Naziv i sedište	2018.	Učešće %
Rapid Apatin	8.269	1,54
Tržište novca	48	/
Kopaonik Promet DOO	42	0,01
Stanje na dan 31. decembra	8.359	

Ostali dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembar 2018. godine iznose 4.802 hilj. din. i odnose se na dugoročna potraživanja za prodane društvene stanove i dugoročna potraživanja za date stambene kredite.

8. ZALIHE

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Zalihe materijala	2.237	2.742
Nedovršena proizvodnja	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji	3.683	74
Gotovi proizvodi	2.476	2.789
Roba	<u>744.749</u>	<u>727.522</u>
Dati avansi za zalihe i usluge	<u>19.211</u>	<u>20.166</u>
Minus: ispravka vrednosti	<u>133.276</u>	<u>133.099</u>
Ukupno zalihe – neto	<u>639.080</u>	<u>620.194</u>

Zalihe gotovih proizvoda iznose 2.476 i odnose se na zalihe proizvoda: rezane gradje.

Zalihe robe iznose 744.749 i odnose se na zalihe robe u maloprodaji/veleprodaji.

Dati avansi za zalihe i usluge iznose 19.211 i najvećim delom se odnose na avans dat dobavljačima za nabavku robe.

Popis zaliha sa stanjem na dan 31. decembar 2018. godine izvršen je od strane imenovane komisije u sastavu: članovi i predsednik. Elaborat o popisu usvojen je dana 24.01.2018 godine i sve korekcije stanja za neslaganja utvrđena po popisu izvršene su na način da iskazano knjigovodstveno stanje zaliha odgovara stvarnom stanju.

9. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Potraživanja od kupaca	472.437	533.314
Potraživanja iz specifičnih poslova		
Ostala potraživanja	-	30
Kratkoročni finansijski plasmani	4.727	2.795
PDV i AVR	<u>45.093</u>	<u>10.209</u>
Ukupno potraživanja – neto	<u>522.257</u>	<u>546.348</u>

Potraživanja od kupaca

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Kupci zavisna pravna lica		-
Kupci ostala povezana pravna lica	217	217
Kupci u zemlji	709.469	797.582
Kupci u inostranstvu	3.234	5.199
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	<u>-</u>	<u>30</u>
	<u>712.920</u>	<u>803.028</u>
Minus: Ispravka vrednosti kupaca - zavisna pravna lica		

Minus: Ispravka vrednosti kupaca - povezana pravna lica		
Minus: Ispravka vrednosti kupaca u zemlji	240.483	269.684
Minus: Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu		
	472.437	533.344

Društvo ima usaglašeno stanje sa svim značajnim kupcima u procentu od 77,15%. Neusaglašena razlika iznosi 111.538 hiljada dinara.

Društvo je formiralo ispravku vrednosti na teret rashoda za sva potraživanja od čijeg je roka za naplatu proteklo više od 60 dana, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu.

Za potraživanje od kupca u iznosu od 2.051 hiljada dinara nije formirana ispravka vrednosti iako je od roka za naplatu proteklo više od 60 dana, u skladu sa odlukom stručne službe iz razloga što su to lica kojima se ujedno i duguje

10. DRUGA POTRAŽIVANJA

	2018.	2017.
Potraživanja za kamatu i dividende	37.556	37.556
Potraživanja od zaposlenih	2.297	2.424
Potraživanja iz komisione i konsignacione prodaje	-	-
Potraživanja od državnih organa i organizacija	-	1.269
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	236	143
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	232	30
Potraživanja po osnovu naknada šteta	440	428
Ostala kratkoročna potraživanja	3.487	4.562
Minus Ispravka vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova	41.384	41.384
Stanje na dan 31. decembra	2.864	5.028

11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2018.	2017.
Kratkoročni krediti – povezana pravna lica	1.683	1.574
Kratkoročni krediti u zemlji	/	/
Ostali kratkor. finansijski plasmani	20.358	18.535
Minus: Ispravka vrednosti	17.314	17.314
Stanje na dan 31. decembra	4.727	2.795

Kratkoročni finansijski plasmani se odnose na date zajmove Društva.

12. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2017.	2017.
Unapred plaćeni troškovi	421	355
Potraživanja za nefakturisani prihod	1.464	1.431
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	/	/
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	36.419	2.041
Stanje na dan 31. decembra	38.304	3.827

Ostala vremenska razgraničenja u iznosu od 36.419 hilj. din. za 2018. god.(2.041 hilj.din. za 2017. god.) se odnose na godišnji rabat od dobavljača.

13. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2017.	2017.
Tekući (poslovni) računi	58.287	38.475
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	178	178
Blagajna	-	-
Devizni račun	6.092	6.098
Devizni akreditivi	-	-
Devizna blagajna	-	-
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena	73	149
	64.630	44.900

14. VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA

	2018.	2017.
Tudja roba primljena na skladište /Obaveza za tudju robu primljenu na skladište	56.145	62.626
Ostala vanbilansna aktiva / Ostala vanbilansna pasiva	150	150
Prava na tuđim sredstvima / obaveze prema tuđim sredstvima	17.771	21.692
Stanje na dan 31. decembra	74.066	84.468

15. KAPITAL I REZERVE

Ukupan kapital Društva na dan 31. decembar 2018. godine ima sledeću strukturu:

	2018.	2017
Osnovni kapital	442.339	442.339
Neuplaćeni upisani kapital	-	-
Rezerve	47.434	47.434
Revalorizacione rezerve	499.999	494.253
Nerealizovani Dobici po osnovu hartija od vrednosti	6.237	6.866
Nerealizovani Gubici po osnovu hartija od vrednosti	-	-
Neraspoređeni dobitak	1.411.913	1.339.173
Gubitak	-	-
Otkupljene sopstvene akcije	9.250	9.250
	2.398.672	2.320.815

Promene na kapitalu za 2018. godinu su nastale po osnovu (videti Izveštaj o promenama na kapitalu):

- *Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu procene tržišne vrednosti građevinskih objekata u iznosu od 6.666 hiljadu dinara .*

16. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se odnose na sledeće kategorije:

	2018.	2017.
Rezervisanja za troškove u garantnom roku	-	-
Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	-	-
Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	-	-
Rezervisanja za troškove restrukturiranja	-	-
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	16.170	14.750
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	33.641	33.641
Dugorocni krediti i zajmovi u zemlji	15.011	45.138
Ostala dugoročna rezervisanja	1.216	1.237
	66.038	94.766

Dugorocni krediti

Pregled dugoročnih kredita u zemlji

	Broj i datum ugovora	Kamatna stopa	Rok vraćanja	EUR	31.12.2018.
Komercijalna banka a.d.	418-0001450.4 08.06.2017.	2,65%	15.06.2020	380.999,95	45.032.137,87

Radi obezbeđenja urednog vraćanja kredita broj 4180001450.4/08.06.2017. odobrenog od strane Komercijalne banke a.d. dana 08.06.2017. godine zaključen je Ugovor o kratkoročnom kreditu sa bankom kojim je Društvo na ime obezbeđenja deponovalo 10.blanko sopstvenih menica, hipoteka kod nadležnog organa u korist Banke, na nepokretnosti(u svom vlasnistvu)četvorosobng stana-apartmana broj posebnog dela S2/24, površine 175 m2 na 7 spratu objekta poslovnih usluga, br. zgrade 2, ulaz 5V ul. M. Popovića 5V, na kat. parceli broj 6767 sve upisano u list nepokretnosti broj 6261 KO N. Beograd., obezbedjen je upis zaloge na opremi koja je predmet finansiranja: tri mašine za obradu metala MINI SYNTAX 16 H.S” . Založno pravo je registrovano kod Agencije za privredne registre pod zl.brojem 11701/2017 03.11.2017. god.

17. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	2018.	2017.
Kratkoročni krediti u zemlji	-	3.000
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do jedne godine	30.022	30.092
Deo ostalih dugoročnih obaveza koji dospeva do jedne godine	-	-
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	-	-
	30.022	33.092

Pregled kratkoročnih kredita prikazan je u sledećoj tabeli:

Kratkorocni deo dugorocnog kredita	Broj i datum ugovora	Kamatna stopa	Rok vraćanja	EUR	31.12.2017.
Komercijalna banka a.d.	418-0001450.4 08.06.2017.	2,65%	15.06.2020	254.000	30.021.433

18. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2018.	2017.
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	19.667	36.684
Dobavljači u zemlji	298.171	295.668
Dobavljači u inostranstvu	200.473	174.314
Dobavljači – matična i zavisna pravna lica	-	-
Dobavljači – ostala povezana pravna lica	-	-
Ostale obaveze iz poslovanja	283	457
Obaveze iz specifičnih poslova	-	-
Ukupno	498.927	470.439

Društvo ima usaglašeno stanje sa svim većinom dobavljačima. Iznos neusaglašene razlike iznosi 110.205 hiljada dinara

19. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	2018.	2017.
Obaveze po osnovu neisplaćenih zarada i naknada, bruto	14.741	13.508

20. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2018.	2017.
Obaveze za porez na dodatu vrednost	4.647	2.296
Obaveze za ostale poreze, doprinose i carine i druge dažbine /navesti i obelodaniti materijalno značajne stavke/:		
- Obaveze za poreze i carine	44	421
- Obaveze za doprinose		
- Ostale obaveze za poreze i doprinose /navesti i obelodaniti materijalno značajne stavke/	6.227	6.444
Pasivna vremenska razgraničenja (navesti materijalno značajne stavke)	1.484	1.508
Obaveze za porez iz dobitka	2.340	-
	14.742	10.669

20.a Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

	2018.	2017.
Obaveze za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama po opštoj stopi (osim primljenih avansa)	/	/
Obaveze za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama po posebnoj stopi (osim primljenih avansa)		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po primljenim avansima po opštoj stopi		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po primljenim avansima po posebnoj stopi		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po osnovu sopstvene potrošnje po opštoj stopi		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po osnovu sopstvene potrošnje po posebnoj stopi		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po osnovu prodaje za gotovinu		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza	4.647	2.296
Obaveze za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama po opštoj stopi (osim primljenih avansa)		
Stanje na dan 31. decembra	4.647	2.296

20.b Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

	2018.	2017.
Obaveze za akcize	/	/
Obaveze za porez iz rezultata	2.340	/
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke	44	421
Obaveze za doprinose koji terete troškove	/	/
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	6.227	6.444
Stanje na dan 31. decembra	8.611	6.865

21. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2018.	2017.
Unapred obračunati troškovi	/	/
Obračunati prihodi budućeg perioda	/	/
Odloženi prihodi i primljene donacije	/	/
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	1.484	1.508
Stanje na dan 31. decembra	1.484	1.508

22. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze	Neto
Stanje 31. decembra 2016. godine	1.653	22.013	20.360
Promena u toku godine	-257	-190	
Stanje 31. decembra 2017. godine	1.396	21.823	20.427
Promena u toku godine	95	1.859	
Stanje 31. decembra 2018. godine	1.491	23.682	22.191

22.a Tekući poreski rashod perioda

	2018.	2017.
Bruto rezultat poslovne godine	94.567	99.488
Kapitalni dobici i gubici	-	-653
Usklađivanje rashoda	10.905	18.998
Računovodstvena amortizacija	24.272	22.420
Poreska amortizacija	29.092	28.558
Korekcija rashoda po osnovu transfernih cena	93	96
Korekcija rashoda po osnovu sprečavanja utanjene kapitalizacije		
Korekcija rashoda po osnovu kamata primenom pravila o transfernim cenama		
Usklađivanje prihoda	11.646	7.661
Korekcija prihoda po osnovu transfernih cena		
Kapitalni dobici i gubici		
Poreska osnovica	112.391	104.130
Poreska stopa	15%	15%
Obračunati porez	16.858	15.620
Ukupna umanjjenja obračunatog poreza	/	/
Tekući rashod perioda	16.858	15.620
Odložen poreski prihod (rashod) perioda	844	1.361
Neto dobit bez odloženog poreskog prihoda (rashoda)	77.708	83.868
Neto dobit	76.864	82.507

23. POSLOVNI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihodi od prodaje robe	3.609.029	3.094.520
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	2.655	7.224
Prihod od premija, subvencija, dotacija, donacija	/	/
Drugi poslovni prihodi	98.390	98.824
Za godinu	3.710.074	3.200.568

24. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihod od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.	-	-
Prihodi od zakupnina	98.390	98.824
Prihodi od članarina		
Prihodi od tantijema i licencnih naknada		
Za godinu	98.390	98.824

25. POSLOVNI RASHODI

	2018.	2017.
Nabavna vrednost prodane robe	3.328.782	2.823.224
Troškovi materijala	15.891	13.690
Troškovi goriva i energije	39648	35.008
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	189.724	170.775
Troškovi proizvodnih usluga	33.950	27.960
Troškovi amortizacije i rezervisanja	26.562	32.562
Nematerijalni troškovi	36.559	34.804
Prihod od aktiviranja učinaka i robe	23.270	18.392
Povećanje vrednosti zaliha gotovih proizvoda	-	877
Smanjenje vrednosti zaliha gotovih proizvoda	313	
	3.648.159	3.118.754

Nabavna vrednost prodane robe uključuje iznos od 3.328.782 hiljada dinara (2017: 2.823.224 hiljada dinara)

26. TROŠKOVI MATERIJALA UKLJUČUJU

	2018.	2017.
Troškovi materijala za izradu	4.540	3.537
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	11.351	10.153
Troškovi rezervnih delova	/	/
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	/	/
Za godinu	15.891	13.690

Troškovi amortizacije i rezervisanja uključuju iznos od 26.562 (2017 32.562 hilj. din), koji se odnosi na troškove amortizacije 24.272 (2017 22.421), troškove dugoročnih rezervisanja 2018-2.290 (2016-10.141)

27. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2018.	2017.
Troškovi usluga na izradi učinaka	/	/
Transportne usluge	13.542	10.916
Usluge održavanja	3.041	4.674
Zakupnine	8.200	3.414
Troškovi sajмова	/	/
Reklama i propaganda	298	455
Troškovi istraživanja	/	/
Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju	/	/
Troškovi ostalih usluga	8.869	8.501
Za godinu	33.950	27.960

28. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2018.	2017.
Troškovi neproizvodnih usluga	4.140	3.538
Troškovi reprezentacije	4.406	3.230
Troškovi premije osiguranja	3.123	2.424
Troškovi platnog prometa	5.261	4.819
Troškovi članarina	555	518
Troškovi poreza	7.932	7.797
Troškovi doprinosa	/	/
Ostali nematerijalni troškovi	11.142	12.478
Za godinu	36.559	34.804

29. FINANSIJSKI PRIHODI

	2018.	2017.
Finansijski prihodi od zavisnih i povezanih lica	/	/
Prihodi kamata	5.273	41.661

Positivne kursne razlike i efekti valutne klauzule	1.774	11.136
Ostali finansijski prihodi	170	185
Za godinu	7.217	52.982

30. FINANSIJSKI RASHODI

	2018.	2017.
Finansijski rashodi iz odnosa povezanim pravnim licima	/	/
Rashodi kamata	3.001	2.556
Negativne kursne razlike i efekti valutne klauzule	1.989	2.914
Ostali finansijski rashodi	/	/
Za godinu	4.990	5.470

31. OSTALI PRIHODI

	2018.	2017.
<i>Ostali prihodi</i>		
Dobici od prodaje:		
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	994	1.982
- bioloških sredstava	/	/
- učešća i dugoročnih hartija od vrednosti	/	/
- materijala	/	/
Viškovi	2.099	2.012
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	40	126
Prihodi od smanjenja obaveza	6.621	/
Prihodi od ukidanja kratkoročnih i dugoročnih rezervisanja		5.827
Ostali nepomenuti prihodi	36.551	31.720
Prihod od uskladjivanja vrednosti nekretnina	/	/
<i>Svega ostali prihodi</i>	46.305	41.667

Od 36.551 hiljada dinara, ostalih nepomenutih prihoda, 29.878 hiljada dinara se odnosi na prihode po osnovu naknadno primljenih rabata.

32. PRIHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Prihodi od uskladjivanja vrednosti potraživanja	40.347	26.121
---	--------	--------

33. OSTALI RASHODI

	2018.	2017.
<i>Ostali rashodi</i>	/	/
Gubici od prodaje:	/	/
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	598	1.070
- bioloških sredstava	/	/
- učešća i dugoročnih hartija od vrednosti	/	/
- materijala		
Manjkovi	31	35
Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika		
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	5.313	
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	3.748	3.302
Ostali nepomenuti rashodi	5.203	3.952
<i>Svega ostali rashodi</i>	14.893	8.359
Obezvredjenje:		
- bioloških sredstava		
- nematerijalnih ulaganja		
- nekretnina, postrojenja i opreme		2.231
- zaliha materijala i robe		
- ostale imovine		
<i>Svega rashodi po osnovu obezvređenja imovine</i>		
Za godinu	14.893	10.590

34. RASHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Rashodi od uskladjivanja vrednosti potraživanja	41.334	87.036
---	--------	--------

35. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI RASHODI

	2018.	2017.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	141.101	126.411
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	25.367	22.508
Troškovi naknada po ugovoru o delu	55	
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	-	
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	2.129	2.188
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	434	
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	6.170	5.419
Ostali lični rashodi i naknade	14.468	14.249
Za godinu	189.724	170.775
Broj zaposlenih	180	180

36. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak/gubitak koji pripada akcionarima Društva podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije .

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Dobitak koji pripada akcionarima	76.864	82.507
Dobitak iz obustavljenog poslovanja koji pripada akcionarima društva		
Ukupno	76.864	82.507
Ponderisani prosečni broj običnih akcija u opticaju (u 000)	<u>154.323</u>	<u>154.323</u>
Osnovna zarada po akciji (RSD po akciji)	<u>498,07</u>	<u>534,65</u>

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom kapitala Društva. Rukovodstvo Društva razmatra kapitalni rizik s ciljem ublažavanja rizika i uverenja da će Društvo biti u mogućnosti da održi princip stalnosti poslovanja u narednom periodu.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Društva vrše pregled strukture kapitala na godišnjem nivou. Kao deo tog pregleda, rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Značajne računovodstvene politike u vezi sa finansijskim instrumentima

Detalji značajnih računovodstvenih politika, kao i kriterijumi i osnove za priznavanje prihoda i rashoda za sve vrste finansijskih sredstava i obaveza obelodanjeni su u napomeni ovih finansijskih izveštaja.

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Finansijska sredstva		
Dugoročni finansijski plasmani	8.359	8.359
Ostali dugoročni finansijski plasmani	4.802	5.024
Potraživanje od kupaca	472.437	533.344
Druga potraživanja	2.864	5.028
Kratkoročni finansijski plasmani	4.727	2.795
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	64.630	44.900
	<u>557.819</u>	<u>599.450</u>

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Finansijske obaveze		
Dugoročni krediti	45.033	75.230
Ostale dugoročne obaveze	1.216	1.237
Kratkoročni krediti	0	3.000
Obaveze prema dobavljačima	498.644	469.982
Ostale obaveze	50.795	59.810
	<u>595.688</u>	<u>609.259</u>

Kategorije finansijskih instrumenta

Osnovni finansijski instrumenti Društva su gotovina i gotovinski ekvivalenti, potraživanja, finansijski plasmani koji nastaju direktno iz poslovanja Društva, kao i dugoročni zajmovi, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze čija je osnovna namena finansiranje tekućeg poslovanja Društva. U normalnim uslovima poslovanja, Društvo je izloženo niže navedenim rizicima.

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (devizni i kamatni), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

U ovom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima od promena kurseva stranih valuta i promena kamatnih stopa.

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnih promena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo upravlja ili meri taj rizik.

Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku prvenstveno preko gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od kupaca, dugoročnih kredita i obaveza prema dobavljačima koji su denominirani u stranoj valuti. Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje, u velikoj meri zavisi od mera Vlade Republike Srbije u privredi, uključujući i uspostavljanje odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza u stranoj valuti na datum izveštavanja u Društvu bile su sledeće:

	Sredstva		Obaveze	
	31. 12.2018.	31. 12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
EUR	4.719	5.060.	5.039	5.143
USD	5.395	6.048.	5.761	6.147.

Društvo je osetljivo na promene deviznog kursa evra, američkog dolara i engleske funte. Sledeća tabela predstavlja detalje analize osetljivosti Društva na porast i smanjenje od 10% kursa dinara u odnosu na datu stranu valutu. Stopa osetljivosti od 10% se koristi pri internom prikazivanju deviznog rizika i predstavlja procenu rukovodstva razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo nenamirena potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za promenu od 10% u kursovima stranih valuta. Pozitivan broj iz tabele ukazuje na povećanje rezultata tekućeg perioda u slučajevima kada dinar jača u odnosu na valutu o kojoj se radi. U slučaju slabljenja dinara od 10% u odnosu na datu stranu valutu, uticaj na rezultat tekućeg perioda bio bi suprotan onom iskazanom u prethodnom slučaju.

	Slabljenje dinara		Jačanje dinara	
	31. 12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	
Rezultat tekućeg perioda	19.723	15.643	19.723	15.170

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo riziku od promene kamatnih stopa na sredstva i obaveze kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

Kreditni rizik - upravljanje potraživanjima od kupaca.

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo i za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Izloženost Društva ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa. Potraživanj od kupaca sastoje se od velikog broja komitenata, od koji se najveći deo odnosi na potraživanje od društva Utva Silosi ad u iznosu od 84.645 hiljada dinara (31. decembar 2017 godine: 120.527 hiljada dinara).

Struktura potraživanja od kupaca na 31. decembar 2017. godine prikazana je u tabeli koja sledi:

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Nedospela potraživanja od kupaca	374.180	0	374.180
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	269.684	269.684	0
Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca	159.164	0	159.164
	803.028	269.684	533.344

Struktura potraživanja od kupaca na 31. decembar 2018. godine prikazana je u tabeli koja sledi:

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Nedospela potraživanja od kupaca	358.608		358.608
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	240.483	240.483	
Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca	113.829		113.829
	712.920		472.437

Nedospela potraživanja od kupaca – iskazana na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 358.608 hiljadu dinara (31. decembra 2017. godine: 374.180 hiljada dinara) najvećim delom se odnose na potraživanja od kupaca po osnovu prodaje proizvoda i usluga. Prosečno vreme naplate potraživanja u 2018 godini iznosi 76 dana (2017 godine: 60 dana).

Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca – Društvo je u prethodnim periodima obezvređilo potraživanja od kupaca za dospela potraživanja u iznosu od 240.483 hiljada dinara (2017. godine: 269.684 hiljada dinara), za koja je Društvo utvrdilo da je došlo do promene u kreditnoj sposobnosti komitenata i da potraživanja u navedenim iznosima neće biti naplaćena.

Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca – Društvo nije obezvređilo dospela potraživanja iskazana na dan 31. decembar 2018. godine u iznosu od 113.829 hiljada dinara (31. decembar 2017. godine: 159.164 hiljada dinara) obzirom da nije utvrđena promena u kreditnoj sposobnosti komitenta te da rukovodstvo Društva smatra da će ukupna sadašnja vrednost ovih potraživanja biti naplaćena.

Starosna struktura dospelih, neispravljenih potraživanja predstavljena je u sledećoj tabeli:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Manje od 30 dana	52.649	72.786
31 - 90 dana	57.937	82.275
91 - 180 dana	1.723	2.409
181 - 365 dana	268	374
Preko 365 dana	1.252	1.320
	113.829	159.164

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembar 2018. godine iskazane su u iznosu od 498.644 hiljada dinara (31. decembra 2017. godine: 469.982 hiljada dinara). dospеле obaveze (prilagoditi), Društvo Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima u toku 2018. godine iznosi 44 dana (u toku 2017. godine 60)

Rizik likvidnosti

Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koji su uspostavili odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Društva kao i upravljačkom likvidnošću. Društvo upravlja likvidnošću održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti u mogućnosti da potraživanja naplati.

Dospeća finansijskih sredstava 31.12.2018. godine

	<u>Manje od mesec dana</u>	<u>1-3 meseca</u>	<u>3 meseca do jedne godine</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Nekamatonosna						
Fiksna kamatna stopa	262.179	203.247	22.961		4.802	
-glavnica						
-kamata						
Varijabilna kamatna stopa						
- glavnica						
- kamata						

Dospeća finansijskih sredstava 31.12.2017. godine

	<u>Manje od mesec dana</u>	<u>1-3 meseca</u>	<u>3 meseca do jedne godine</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Nekamatonosna						
Fiksna kamatna stopa	661.581	135.007	6.440			
-glavnica						
-kamata						
Varijabilna kamatna stopa						
- glavnica						
- kamata						

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća **obaveza** Društva. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalih po osnovu finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo iti obavezno da takve obaveze izmiri.

Dospeća finansijskih obaveza 31.12.2018. godine

	<u>Manje od mesec dana</u>	<u>1-3 meseca</u>	<u>3 meseca do jedne godine</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>
Nekamatonosna	242.399	304.849	2.191	1.216	
Fiksna kamatna stopa					
-glavnica			30.022	15.011	
-kamata					
-					
variabilna kamatna stopa					
-glavnica					
-kamata					

Dospeća finansijskih obaveza 31.12.2017. godine

	Manje od mesece dana	1-3 mesece	3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina
Nekamatonosna	324.389	146.050			
Fiksna kamatna stopa					
-glavnica	3.009	6.009	22.527		
-kamata					
varijabilna kamatna stopa					
-glavnica					
-kamata					

Fer vrednost finansijskih instrumenata

Sledeća tabela predstavlja sadašnju vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza i njihovu fer vrednost na dan 31.12. 2018. godine i 31.12.2017. godine.

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovodstven a vrednost	Fer vrednost
Finansijska sredstva				
Dugoročni finansijski plasmani	8.359	8.359	8.359	8.359
Ostali dugoročni finansijski plasmani	4.802	4.802	5.024	5.024
Potraživanje od kupaca	472.437	472.437	533.344	533.344
Druga potraživanja	2.864	2.864	5.028	5.028
Kratkoročni finansijski plasmani	4.727	4.727	2.795	2.795
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	64.630	64.630	44.900	44.900
	557.819	557.819	599.450	599.450

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovodstven a vrednost	Fer vrednost
Finansijske obaveze				
Dugoročni krediti	45.033	42.952	75.230	75.230
Ostali dugoročne obaveze	1.216	1.216	1.237	1.237
Kratkoročni kredit	0	0	3.000	3.000
Obaveze prema dobavljačima	498.644	498.644	469.982	469.982
Ostale obaveze	50.795	49.311	59.810	59.810
	595.688	595.688	609.259	609.259

38. PRIMANJA RUKOVODSTVA

Tokom 2018. godine Društvo je isplatilo naknade ključnom rukovodstvu koje uključuje članove Nadzornog odbora, direktore i druge rukovodioce

	31.12.2018.	31.12.2017.
Poslovodstvo	4.030	3.883
Zarade		
Nadzorni odbor		
Naknade članovima Nadzornog odbora i Izvršnog odbora	3.899	3.718
	7.929	7.601

39. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Društvo ima jedno povezano lice-Kopaonik promet d.o.o sa kojim nije imalo transakcije u 2018.godini. Kredit povezanom pravnom licu na početku godine iznosi 1.574 RSD hiljada dinara a na kraju poslovne godine 1.683 rds hiljada dinara.

40. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Društva za 2018. godinu.

41. DEVIZNI KURSEVI

Srednji kursjevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, a za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	31.12.2018.	31.12.2017.
EUR	118.1946	118,4727
USA	103,3893	99,1155
CHF	104.9779	101,2847

Beograd 27.02.2019.

(Mesto i datum)

Субант ам
(Lice odgovorno za sastavljanje napomena)

—————
(Zakonski zastupnik)

**КОПАОНИК А.Д.
БЕОГРАД**

**ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ
РЕВИЗОРА**

*Финансијски извештаји
31. децембар 2018. године*

Београд, 2019. године

САДРЖАЈ

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА----- 1-2

ПРИЛОГ

БИЛАНС СТАЊА

БИЛАНС УСПЕХА

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

РЕВИЗОРСКА КУЋА

УДИТОР

11000 Београд, Страхинића бана 26
тел/факс: (+381 11) 2624-932, 2182-752, 2632-255, 2625-820
www.auditor.rs; e-mail: auditor@auditor.rs

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

СКУПШТИНИ АКЦИОНАРА И ИЗВРШНОМ ОДБОРУ

КОПАОНИК А.Д. БЕОГРАД

Извештај о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја **Акционарског друштва за обраду и прераду производа црне металургије, за унутрашњу и спољну трговину грађевинским и огревним материјалом „КОПАОНИК” Београд (Стари град)** (у даљем тексту: „Друштво”) који обухватају биланс стања на дан 31. децембар 2018. године и одговарајући биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и истинито приказивање ових финансијских извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње и грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о наведеним финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и рачуноводственим прописима Републике Србије. Ови стандарди налажу да се придржавамо принципа професионалне етике и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (наставак)

СКУПШТИНИ АКЦИОНАРА И ИЗВРШНОМ ОДБОРУ

КОПАОНИК А.Д. БЕОГРАД

Извештај о финансијским извештајима (наставак)

Одговорност ревизора (наставак)

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијску позицију Друштва на дан 31. децембар 2018. године, као и резултате пословања, промене на капиталу и токове готовине за годину која се завршава на тај дан у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Скретање пажње

Исказана књиговодствена вредност основног капитала не одговара вредности основног капитала која представља производ броја акција и номиналне вредности акција, односно вредности капитала уписаној у Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности и Регистар привредних субјеката Агенције за привредне регистре. Наше мишљење не садржи резерву по овом питању.

Извештај о другим законским и регулаторним захтевима

Друштво је одговорно за састављање Годишњег извештаја о пословању, у складу са захтевом Закона о рачуноводству Републике Србије („Службени гласник Републике Србије” бр. 62/2013). Наша је одговорност да изразимо мишљење о усклађености Годишњег извештаја о пословању са финансијским извештајима за пословну 2018. годину. У вези са тим, наши поступци се спроводе у складу са Међународним стандардом ревизије 720 - Одговорност ревизора у вези са осталим информацијама у документима који садрже финансијске извештаје који су били предмет ревизије, и ограничени смо на оцену усаглашености Годишњег извештаја о пословању са финансијским извештајима.

По нашем мишљењу, Годишњи извештај о пословању је у складу са финансијским извештајима који су били предмет ревизије.

Београд, 22. април 2019. године

Лиценцирани овлашћени ревизор

Проф. др Зоран Ђерковић

ПРИЛОГ

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	3	3	7	4	5	Шифра делатности	2	5	6	2	ПИБ	1	0	0	0	0	1	9	6	6
Назив	Копаоник АД Београд																						
Седиште	Змај Јовина 3, Београд																						

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12. 20 18 године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		1836169	1783930	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003			834	
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005				
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007			834	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010		1823008	1769713	
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	5	239507	239507	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	5	364426	362337	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	5	135500	128231	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014	6	827130	828984	
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	5	816	816	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016	5	54494	48788	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	5	201135	161050	

	2	3	4	Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
				5	6	7
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024	7	13161	13383	
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027		8359	8359	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033		4802	5024	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034				
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041				
288	V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				

Група позуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		1228831	1216470	
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	8	639080	620194	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		2237	2742	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047		2476	2789	
13	4. Роба	0048		611473	594423	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049		3683	74	
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		19211	20166	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	9	472437	533344	
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054		217	217	
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055				
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		468986	527898	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		3234	5199	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058			30	
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059				
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	10	2864	5028	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	11	4727	2795	
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064		1683	1574	
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				

Група позуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		3044	1221	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	13	64630	44900	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		6789	6382	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	12	38304	3827	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		3065000	3000400	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	14	74066	84468	
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	15	2398672	2320815	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402		442339	442339	
300	1. Акцијски капитал	0403		442339	442339	
301	2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410				
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412		9250	9250	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		47434	47434	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		499999	494253	
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		6237	6866	

Поз. рачуна, рачуна	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		1411913	1339173	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		1335049	1252117	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		76864	87056	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424	10	66038	94766	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425		49811	48391	
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		16170	14750	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		33641	33641	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432		16227	46375	
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		15011	45138	
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				

Упа чуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Текућа година	Износ	
					Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440		1216	1237	
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441	22	22191	20427	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		578099	564392	
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	17	30022	33092	
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446			3000	
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		30022	30092	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		19667	36684	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	18	498927	470439	
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456		298171	295668	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		200473	174314	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458		283	457	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	19	14741	13508	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460	20А	4647	2296	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	20Б	8611	6865	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	21	1484	1508	

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	3	3	7	4	5	Шифра делатности	2	5	6	2	ПИБ	1	0	0	0	0	1	9	6	6
Назив	Копаноник АД Београд																						
Седиште	Змај Јовина 3, Београд																						

БИЛАНС УСПЕХА
за период од 01.01. до 31.12. 2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001	23	3710074	3200568
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002		3609029	3094520
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		3604971	3082165
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		4058	12355
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009		2655	7224
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010			
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		2655	7224
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015			
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	24	98390	98824
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 +	1018	25	3648159	3118754

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019		3328782	2823224
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020		23270	18392
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			877
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		313	
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	26	15891	13690
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024		39648	35008
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	35	189724	170775
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	27	33950	27960
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027		24272	22421
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		2290	10141
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	28	36559	34804
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		61915	81814
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031		0	0
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	29	7217	52982
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		170	185
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		170	185
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		5273	41661
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		1774	11136
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	30	4990	5470
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041			
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			

рачуна, рачун				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		3001	2556
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		1989	2914
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		2227	47512
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			
683 и 685	3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	32	40347	26121
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	34	41334	87036
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	31	46305	41667
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	33	14893	10590
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		94567	99488
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057			
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		94567	99488
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060		16859	15620
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061		844	1361
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062			
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064	22 А	76864	82507
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
Група рачуна	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
					Претходна

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 0 7 0 3 3 7 4 5 Шифра делатности 2 5 6 2 ПИБ 1 0 0 0 0 1 9 6 6

Назив Копаоник АД Београд

Седиште Змај Јовина 3, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01. до 31.12. 2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001	22 А	76864	82507
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004		1849	14437
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005		669	1298
	б) губици	2006			
	3. Добити или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добити или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добити или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011			
		2012			

рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
335	а) добаци	2013			
	б) губици	2014			
	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
336	а) добаци	2015			
	б) губици	2016			
	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
337	а) добаци	2017			
	б) губици	2018		5718	5718
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		0	0
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		6898	18857
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023		6898	18857
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		69966	63650
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		69966	63650
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

У Београду

Законски заступник

[Signature]

дана 27.02.2019.године

Прилог 4

Попуњава правно лице - предузетник				
Матични број	7033745	Шифра делатности	2562	ПИБ
				100001966
Назив	КОРАОНИК АД БЕОГРАД			
Седиште	ЗМАЈ ЈОВИНА 3			

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01. до 31.12. **20** 18. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	3001	3.753.190	3.109.189
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)			
1. Продаја и примљени аванси	3002	3.631.705	2.988.443
2. Примљене камате из пословних активности	3003	428	681
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	121.057	120.065
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	3.649.686	3.163.112
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	3.208.900	2.743.185
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	188.038	160.986
3. Плаћене камате	3008	2.156	2.015
4. Порез на добитак	3009	13.249	22.849
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	237.343	234.077
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	103.504	
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		53.923
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	3013	441	5.970
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)			
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	219	5.754
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	222	216
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017		
5. Примљене дивиденде	3018		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	50.187	55.327
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	42.584	36.647
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	7.603	18.680
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	49.746	49.357
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	3025	19	77.024
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)			
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		77.024
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029	19	
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	33.967	12.016
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	3	3	7	4	5	Шифра делатности	2	5	6	2	ПИБ	1	0	0	0	0	1	9	6	6
Назив	Копаоник АД Београд																						
Седиште	Змај Јовина 3, Београд																						

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01. до 31.12. 2018. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	30	АОП	31	АОП	32
			Основни капитал		Уписани а неуплаћени капитал		Резерве
1	2		3		4		5
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037	
	б) потражни салдо рачуна	4002	442339	4020		4038	47434
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039	
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	442339	4024		4042	47434
	Промене у претходној ____ години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044	
	Стање на крају претходне године 31.12.____						
5.	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	442339	4028		4046	47434
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048	
7.	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. ____						

	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	442339	4032		4050	47434
8.	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052	
9.	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	442339	4036		4054	47434
Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
Губитак	Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак				
	2		6		7		8
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073	9250	4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	1208526
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	1551
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4059		4077	9250	4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4060		4078		4096	1206975
4.	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	45142
5.	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4063		4081	9250	4099	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4064		4082		4100	1252117
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	

	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	87056
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4067		4085	9250	4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4068		4086		4104	1339173
	Промене у текућој _____ години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	4124
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	76864
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071		4089	9250	4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072		4090		4108	1411913

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	АОП	332
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110	496459	4128	758	4146	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4114	496459	4132	758	4150	
	Промене у претходној _____ години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4115	3307	4133	1103	4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116	12982	4134		4152	
	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
5.	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4117		4135	345	4153	

	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4118	506134	4136		4154	
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4119	14437	4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120	2556	4138	1643	4156	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4122	494253	4140	1298	4158	
8.	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4123	1849	4141	629	4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124	7595	4142		4160	
9.	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126	499999	4144	669	4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 2b) \geq 0$	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(1b - 2a + 2b) \geq 0$	4168		4186		4204	
	Промене у претходној _____ години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206	
	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
5.	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 4b) \geq 0$	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна $(3b - 4a + 4b) \geq 0$	4172		4190		4208	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 6b) \geq 0$	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(5b - 6a + 6b) \geq 0$	4176		4194		4212	
	Промене у текућој _____ години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4177		4195		4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196		4214	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9.	а) дуговни салдо рачуна $(7a + 8a - 8b) \geq 0$	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна $(7b - 8a + 8b) \geq 0$	4180		4198		4216	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [$\sum$ (ред 16 кол 3 до кол 15) - $\sum$ (ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	АОП	Губитак изнад капитала [$\sum$ (ред 1а кол 3 до кол 15) - $\sum$ (ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337			
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају			
1	2		15		16	17
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) дуговни салдо рачуна	4217	17282	4235	2168984	4244
	б) потражни салдо рачуна	4218				
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236		4245
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220				
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1а + 2а - 2б$) ≥ 0	4221	17282	4237	2167433	4246
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2а + 2б$) ≥ 0	4222				
4.	Промене у претходној _____ години					
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238		4247
	б) промет на потражној страни рачуна	4224	22850			
5.	Стање на крају претходне године 31.12. _____					
	а) дуговни салдо рачуна ($3а + 4а - 4б$) ≥ 0	4225		4239	2243997	4248
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4а + 4б$) ≥ 0	4226	5568			
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240		4249
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228				
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5а + 6а - 6б$) ≥ 0	4229		4241	2320815	4250
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6а + 6б$) ≥ 0	4230	5568			
8.	Промене у текућој _____ години					
	а) промет на дуговној страни рачуна	4231		4242		4251
	б) промет на потражној страни рачуна	4232				
9.	Стање на крају текуће године 31.12. _____					
	а) дуговни салдо рачуна ($7а + 8а - 8б$) ≥ 0	4233		4243	2398672	4252
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8а + 8б$) ≥ 0	4234	5568			

У _____ Београду

Законски заступник

_____

дана 27.02.2019.године

„KOPAONIK AD“ BEOGRAD

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2018. GODINU**

1.	OPŠTE INFORMACIJE.....	3
2.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD.....	3
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	8
4.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA	16
5.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA.....	18
6.	INVESTICIONE NEKRETNINE	19
7.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	19
8.	ZALIHE.....	20
9.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	20
10.	DRUGA POTRAŽIVANJA	21
11.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	21
12.	AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	22
13.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA.....	22
14.	VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA	22
15.	KAPITAL I REZERVE.....	23
16.	DUGOROČNA REZERVISANJA.....	23
17.	KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE.....	24
18.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA	24
19.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	24
20.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	24
21.	PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	25
22.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE.....	26
23.	POSLOVNI PRIHODI	26
24.	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	27
25.	POSLOVNI RASHODI.....	27
26.	TROŠKOVI MATERIJALA UKLJUČUJU	27

„KOPAONIK AD“ BEOGRAD

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2018. godine

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama RSD, osim ako nije drukčije naznačeno)

27.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	28
28.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	28
29.	FINANSIJSKI PRIHODI	28
30.	FINANSIJSKI RASHODI.....	29
31.	OSTALI PRIHODI.....	29
32.	PRIHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	29
33.	OSTALI RASHODI	30
34.	RASHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	30
35.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI RASHODI.....	31
36.	ZARADA PO AKCIJI.....	31
37.	FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA.....	31
38.	PRIMANJA RUKOVODSTVA	36
39.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA	37
40.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA	37
41.	DEVIZNI KURSEVI.....	37

1. OPŠTE INFORMACIJE

Društvo „Kopaonik“ A.D. Beograd (u daljem tekstu: Društvo) je osnovano 13.02.1946., Odlukom o osnivanju, kao društveno preduzeće, koje je privatizovano u skladu sa Zakonom o privatizaciji i registrovano u Trgovinskom sudu u Beogradu u registarskom ulošku broj 1-55-00 prevedeno u Agenciju za privredne registre pod brojem BD 50207/2005 od 08.07.2005.godine.

Pretežna delatnost kojom se Društvo bavi je obrada i prerada proizvoda crne metalurgije (2562-mašinska obrada metala) a pored toga registrovano je za unutrašnju i spoljnu trgovinu građevinskim i ogrevnim materijalom.

Matični broj Društva je 07033745, a poreski identifikacioni broj – PIB 100001966.

Sedište Društva je u Beogradu, Zmaj Jovina 3

Društvo ima registrovane sledeće Ogranke - Poslovne centre:

PC za građevinski materijal i tehničku robu, Beograd, Zmaj Jovina 3

PC za građevinski materijal i tehničku robu, Užice, Pekarska bb,

PC za građevinski materijal i tehničku robu, Kraljevo, Stari aerodrome bb,

PC za građevinski materijal i tehničku robu, Zaječar, Filipa Kljajića 2,

PC za građevinski materijal i tehničku robu, Niš, 12.februara bb.

Društvo je na dan 31. decembra 2018. godine imalo 180 zaposlenih, a 31. decembra 2017. godine 180 zaposlenih.

Pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su od strane nadzornog odbora, dana 20.02.2019.godine. Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su obavezni da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu: „Zakon“, objavljen u „Sl. glasnik RS“ br. 62/2016), kao i u skladu sa ostalom primenjivom podzakonskom regulativom. Društvo kao srednje pravno lice, primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI), (*promeniti ukoliko je drugačije*), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Okvir), Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (IFRIC), naknadne imene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrena od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (Odbor), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem ministarstva od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Sl. glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine (u daljem tekstu: „Rešenje o utvrđivanju prevoda“) utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MRS i MSFI, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje (Konceptualni okvir), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31.12.2015. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Međutim, do datuma sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja, nisu bile prevedene sve izmene MRS/MSFI i IFRIC tumačenja koja su bila na snazi za godišnje periode koje počinju 01.01.2014. godine. Pored navedenog pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke, vrednovanja i obelodanjivanja koja u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MRS, MSFI i IFRIC tumačenja.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda, obelodanjeni su u Napomeni 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni, obelodanjeni su u Napomeni 2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu u primeni, obelodanjeni su u Napomeni 2.4.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- Izmene MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – izmene kojima se poboljšavaju obelodanjivanja fer vrednosti i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 01. januara 2009. godine);
- Izmene MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Dodatni izuzeci za lica koja prvi put primenjuju MSFI. (revidiran jula 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 01. januara 2010. godine);
- Izmene različitih standarda i tumačenja rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 36, MRS 39, IFRIC 16 prvenstveno sa namerom uklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene standarda stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MRS 38 „Nematerijalna imovina“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MSFI 2 „Plaćanja akcijama“, izmene kao rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (revidiran u aprilu 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine) i izmene koje se odnose na transakcije plaćanja akcijama grupe zasnovane na gotovini (revidiran juna 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene IFRIC 9 „Ponovna procena ugrađenih derivata“ stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje – Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 30. juna 2009. godine);
- IFRIC 18 „Prenos sredstava sa kupaca“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izveštavanje 2010. godine“ što predstavlja izmenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja“ (važi za prenos sredstava sa kupaca primljenih na dan ili posle septembra 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – ograničeno izuzeće od uporednih obelodanjivanja propisanih u okviru MSFI 7 kod lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MRS 24 „Obelodanjivanja o povezanim licima“ – pojednostavljeni zahtevi za obelodanjivanjem kod lica pod (značajnom) kontrolom ili uticajem vlade i pojašnjenje definisije povezanog lica (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: prezentacija“ – Računovodstveno obuhvatanje prečeg prava na nove akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. februara 2010. godine);

- Dopune različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno sa namerom otklanjanja neslaganja i pojašnjenja formulacija u tekstu (većina dopuna biće na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune IFRIC 14 „MRS 19 – Ograničenje definisanih primanja, minimalni zahtevi za finansiranjem i njihova interakcija“. Avansna uplata minimalnih sredstava potrebnih za finansiranje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- IFRIC 19 „Namirivanje finansijskih obaveza instrumentima kapitala“ na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti - Obelodanjivanja“- prenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 12 „Porezi na dobitak“ – odloženi porez: povraćaj sredstava koja su služila za obračun poreza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- MSFI „Konsolidovani finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 12 „Obelodanjivanje učešća u drugim pravnim licima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 10, MSFI 11 I MSFI 12 „Konsolidovani finansijski izveštaji, Zajednički aranžmani i Obelodanjivanja učešća u drugim pravnim licima; Uputstvo o prelaznoj promeni (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 27 (revidiran 2011. godine) „Pojedinačni finansijski izvveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 28 (revidiran 2011. godine) „Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednička ulaganja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 13 „Merenje fer vrednosti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Državni krediti po kamatnoj stopi nižoj od tržišne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Netiranje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Prezentacija stavki ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Poboljšanja računovodstvenog obuhvatanja naknada po prestanku radnog odnosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2009. do 2011. izdata u maju 2012. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IFRIC 20 „Troškovi otkrivke u proizvodnoj fazi površinskih rudnika“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u RS:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ MSFI „Obelodanjivanje o učešćima u drugim

entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);

- Dopune MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti“ – Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 32, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MSFI 40), radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje“ u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39- sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 „Račun regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja“ - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima“, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata“, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina“ i IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godinu, uz dozvoljenu raniju primenu;
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ – tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ – poljoprivreda – industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ – prodaja ili prenos sredstava između investitora i njihovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 „Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije“. Dopune i izmene pojašnjavaju da matično društvo može biti izuzeto od obaveze da sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje ako je ono istovremeno zavisno lice investicionog društva, čak i ako investiciono društvo odmerava ulaganja u sva svoja zavisna lica po fer vrednosti u skladu sa MSFI 10. Kao rezultat ovih dopuna izmenjen je i MRS 28 u cilju pojašnjenja izuzeća od primene metoda učešća (tj. zadržavanje merenja po fer vrednosti) koje važi za investitora u pridruženo lice ili zajednički poduhvat ukoliko je on zavisno lice investicionog društva koje odmerava svoja ulaganja u zavisna lica po fer vrednosti (dopune i izmene se primenjuju retroaktivno za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine uz dozvoljenu raniju primenu);

- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine).

Izuzet kako je navedeno niže, finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). Finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu istorijskih troškova modifikovanom za revalorizaciju (*nekretnina, postrojenja i opreme*, finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i finansijskih sredstava i obaveza (uključujući derivatne instrumente) čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha.

Društvo je sastavilo ove finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu koji zahteva da finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim MSFI kao i propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije. Imajući u vidu razlike između ove dve regulative, ovi finansijski izveštaji odstupaju od MSFI u sledećem:

- 1 „Vanbilansna sredstva i obaveze“ su prikazana na obrascu bilansa stanja (napomena 3.3 i 13). Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.
- 2 Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u formatu propisanom od strane Ministarstva finansija, koji nije u skladu sa zahtevima MRS 1 – *“Prikazivanje finansijskih izveštaja.”*

2.5. Načelo stalnosti poslovanja

U poslovnoj 2018. godini, Društvo je ostvarilo poslovni dobitak od 94.567 hiljada dinara, odnosno neto dobitak/gubitak u iznosu od 75.123 hiljada dinara (2017. godine: poslovni dobitak 99.488 hiljada dinara, odnosno neto dobitak 82.507 hiljada dinara. Ukupne obaveze Društva na dan 31. decembar 2018. godine su manje od njegove ukupne aktive za iznos od 2.397.851 hiljada dinara (2017. za 2.320.815) hiljada dinara Ovi faktori ne utiču na postojanje materijalno značajnih neizvesnosti koji mogu da izazovu sumnju u sposobnost Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti poslovanja.

Shodno prethodno navedenim izvršenim i preduzetim aktivnostima kao i budućim planovima rukovodstvo Društva je finansijske izveštaje za poslovnu 2018. godinu sastavilo na osnovu načela stalnosti poslovanja.

2.6. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da Rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 4.

2.8. Preračunavanje stranih valuta

(a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje (funkcionalna valuta). Funkcionalna valuta, odnosno izveštajna valuta Društva je dinar, a izveštaji su prikazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naglašeno.

(b) Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja preračunata su na njihovu dinarsku protivvrednost po srednjem kursu na dan bilansa stanja. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja koje nisu izmirene do kraja godine, iskazuju se u bilansu uspeha kao finansijski prihodi odnosno rashodi.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale pri izmirivanju obaveza ili naplata potraživanja u toku godine po kursu važećem na dan poslovne promene, iskazuju se u bilansu uspeha kao finansijskih prihodi odnosno rashodi.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Stalna imovina

(a) Nematerijalna ulaganja

Početno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se u skladu sa odredbama relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Vrednovanja nematerijalnih ulaganja nakon početnog priznavanja vrši se primenom osnovnog postupka predviđenog MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja.

Amortizacija se vrši proporcionalnom metodom otpisivanja. Izvršni direktor sektora računovodstva i finansija može za neko nematerijalno ulaganje odrediti i drugi metod obračuna amortizacije, u kom slučaju je dužan da obezbedi podatke ili da odredi lice koje će obezbediti podatke neophodne za takav, drugi način amortizacije. U pogledu utvrđivanja i računovodstvenog evidentiranja obezvređenja nematerijalnog ulaganja, primenjuje se MRS 36 – Obezvređenje sredstava.

Osnovne stope amortizacije za pojedina nematerijalna ulaganja su sledeće:

Naziv	Stopa amortizacije
Licence i aplikacioni programi	20%

(b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podležu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje propisane MRS 16, čiji je korisni vek trajanja duži od jedne godine i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke sredstva veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Početno vrednovanje nekretnina (osim nekretnina koje su svrstane u investicione nekretnine), postrojenja, opreme, alata i inventara koji se kalkulatивно otpisuje i ostalih osnovnih sredstava (u daljem tekstu ovog člana - sredstva) vrši se u skladu sa odredbama relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda. Izvršni direktor sektora računovodstva i finansija odlučuje da li pri početnom vrednovanju sredstva deo nabavne vrednosti čine eventualni budući neophodni troškovi njegovog uklanjanja i da li se po tom osnovu vrši priznavanje rezervisanja.

Naknadno merenje, posle početnog priznavanja nekretnina vrši se primenom modela revalorizacije predviđenim MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Za obračun amortizacije primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja. Obračun amortizacije vrši se ponaosob za svako sredstvo na osnovu njegovog procenjenog veka trajanja. Obračun amortizacije vrši se od narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu. Kod otuđenja obračun amortizacije vrši se zaključno sa mesecom u kome sredstvo otuđeno.

Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan sastavljanja finansijskog uzveštaja.

Za procenu fer vrednosti Izvršni odbor može angažovati ovlašćenog procenitelja.

Prilikom svake revalorizacije ispravka vrednosti po osnovu amortizacije se svodi na nulu, a naredne amortizacije se obračunavaju po stopi koja proističe iz preostalog procenjenog veka korisne upotrebe.

Naknadni izdaci iskazuju se kao trošak perioda u kojem su nastali.

Vrednovanje opreme nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela troška nabavke predviđenog MRS-16 Nekretnine, postrojenja i opreme.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme

Za obračun amortizacije primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja. Obračun amortizacije se vrši od narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu. Kod otuđenja obračun amortizacije vrši se zaključno sa mesecom u kojem je sredstvo otuđeno.

Osnovne stope amortizacije za pojedine grupe nekretnina, postrojenja i opreme su sledeće:

Naziv	Stopa amortizacije
Građevinski objekti	2,5%
Rač. oprema	6,67%
Vozila (putnička i teretna)	6,67%
Kancelarijska oprema	10,00%
Ostala oprema (mašine)	5,00%

Korisni vek trajanja i stope amortizacije se preispituju svake godine.

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrednost, odnosno cena koštanja umanjena za preostalu vrednost.

Preostala vrednost se procenjuje prema vrednostima na dan nabavke.

Procenu preostale vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme vrši posebna komisija za procenu preostale vrednosti koju obrazuje Predsednik Izvršnog odbora Društva.

Preostala vrednost se utvrđuje i umanjuje osnovicu za obračun amortizacije u slučaju kada postoji jasna politika Društva da se sredstvo otuđi pre isteka veka trajanja ili kada je vrednost na kraju perioda korišćenja sredstva (vrednost otpada) značajna.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretninu, postrojenje i opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrednost sredstva ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vek trajanja duži od godinu dana i ako je vrednost naknadnog izdatka viša od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao. Takođe, ako je naknadni izdatak nastao pretežno po osnovu rada, potrošnog materijala i sitnijih rezervnih delova taj izdatak se iskazuje kao tekući trošak održavanja.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrednost sredstva koriguje se i nabavna vrednost.

Ako je vek trajanja ugrađenog dela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od veka trajanja sredstva u koje je ugrađen, onda se taj deo vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog veka trajanja.

Odstranjeni deo se rashoduje po procenjenoj vrednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrednost.

Utvrđivanje gubitaka po osnovu obezvređenja regulisano je članom 21. Računovodstvenih politika.

Ulaganja na tuđim sredstvima radi obavljanja delatnosti priznaju se i iskazuju se na posebnom računu kao osnovna sredstva, pod uslovom da su ispunjeni uslovi za priznavanje iz stava 1. ovog člana. Amortizacija ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima vrši se na osnovu procenjenog veka korišćenja koji je utvrđen ugovorom sa vlasnikom tih sredstava.

(v) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina preduzeća je nekretnina koju Društvo kao vlasnik drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog.

Nekretnina (zemljište i/ili građevinski objekat) koja se daje u zakup, svrstava se u investicionu nekretninu ako se više od 50% tog sredstva daje u zakup. Izvršni direktor sektora računovodstva i finansija u slučaju kada se deo sredstva daje u zakup, određuje da li postoje uslovi da se sredstvo obračunski podeli na dva sredstva: jedno koje se daje u zakup i koje će imati računovodstveni tretman investicione nekretnine i drugo koje koristi Društvo i koje neće imati računovodstveni tretman investicione nekretnine. U slučaju postojanja dodatnih uslova, kao što je na primer pružanje dodatnih usluga zakupcu od strane Društva, Predsednik Izvršnog odbora Društva određuje da li su čak i u uslovima kada je više od 50% sredstva dato u zakup ispunjeni uslovi da se sredstvo ne tretira kao investiciona nekretnina.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vek trajanja duži od godinu dana i ako je vrednost naknadnog izdatka veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava uslove iz stava 3. ovog člana iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine vrši se po modelu poštene vrednosti u skladu sa MRS 40 Investiciona nekretnina. Dobitak ili gubitak nastao zbog promene

poštene vrednosti investicionih nekretnina, uključuje se u neto dobitak/ gubitak perioda u kome je nastao. Utvrđivanje gubitaka po osnovu obezvređenja regulisano je članom 21. Računovodstvenih politika.

(g) Biološka sredstva

Biološka sredstva se odmeravaju pri početnom priznavanju i na datum svakog bilansa stanja po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje, osim u slučaju ako se fer vrednost, pri početnom priznavanju, ne može pouzdano utvrditi. U tom slučaju biološko sredstvo se odmerava po nabavnoj vrednosti umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Dobitak/(gubitak) pri početnom priznavanju biološkog sredstva po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje, kao i pri promeni fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje, uključuje se u ostale prihode ili troškove perioda u kome je nastao.

Poljoprivredni proizvodi ubrani od bioloških sredstava Društva odmeravaju se po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje u momentu ubiranja.

Dobitak/(gubitak) iz početnog priznavanja poljoprivrednog proizvoda po fer vrednosti umanjenoj za procenjene troškove prodaje uključuje se u ostale prihode ili troškove perioda u kom je nastao.

(d) Alat i sitan inventar koji se kalkulatивно otpisuje

Kao stalno sredstvo priznaju se i podležu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara koji se kalkulatивно otpisuje i čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana.

Sredstva alata i inventara koja ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

Za istovrstan alat i inventar koji se zajedno koristi pojedinačna vrednost se utvrđuje kao zbir pojedinačnih vrednosti svih istovrsnih alata i inventara.

(đ) Rezervni delovi

Kao stalno sredstvo priznaju se ugrađeni rezervni delovi, čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana. Takvi rezervni delovi, po ugradnji, uvećavaju knjigovodstvenu vrednost sredstva u koje su ugrađeni. Rezervni delovi koji ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana, prilikom ugradnje, iskazuju se kao trošak poslovanja.

(e) Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu pravnih lica i dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, kao i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno merenje svih finansijskih sredstava.

Predsednik Izvršnog odbora Društva se zadužuje da za svako dugoročno finansijsko ulaganje pribavi podatak o namerama Društva u vezi sa tim ulaganjima.

Učešća u kapitalu pravnih lica i dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, kao i ostali dugoročni plasmani nakon početnog priznavanja iskazuju se po:

- tržišnoj vrednosti, ukoliko postoji aktivno tržište, tako da se na datum svakog bilansa stanja vrši usklađivanje sa tržišnom vrednošću, a razlika se evidentira u okviru sopstvenog kapitala na poziciji revalorizacionih rezervi,
- nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti, ukoliko ne postoji aktivno tržište na kome je moguće utvrditi njihovu tržišnu vrednost.

Društvo procenjuje na svaki dan bilansa stanja da li postoje objektivni dokazi za obezvređenje finansijskog sredstva ili grupe sredstava u skladu sa MRS 39 – Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje. Finansijsko sredstvo je obezvređeno ako je iskazano u iznosu koji je iznad njegove procenjene vrednosti koja može da se povraća.

3.2. Obrtna imovina

(a) Zalihe

Zalihe se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Zalihe materijala

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti ili po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Nabavnu vrednost ili cenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi troškovi nastali dovođenjem zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može naknadno da povрати od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke. Procenu neto prodajne vrednosti zaliha materijala u slučaju zastarelosti, smanjenja vrednosti i sl. na datum svakog bilansa stanja vrši posebna komisija koju obrazuje Predsednik Izvršnog odbora Društva. Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala, vrši se po metodi prosečne ulazne cene.

Zalihe gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje

Zalihe gotovih proizvoda vrednuju se po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža.

Cena koštanja obuhvata troškove koji su direktno povezani sa jedinicama proizvoda, kao što je direktna radna snaga. Oni, takođe, obuhvataju sistematsko dodeljivanje fiksnih i promenljivih režijskih troškova koji nastaju prilikom utroška materijala za proizvodnju gotovih proizvoda. Fiksni režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji su relativno konstantni, bez obzira na obim proizvodnje, kao što su amortizacija i održavanje zgrada i opreme, kao i troškovi rukovođenja i upravljanja. Promenljivi režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji se menjaju, direktno ili skoro direktno, srazmerno promeni obima proizvodnje, kao što su indirektni materijal i indirektna radna snaga.

Dodeljivanje fiksnih režijskih troškova troškovima proizvodnje zasniva se na uobičajenom kapacitetu proizvodnih objekata. Uobičajeni kapacitet je proizvodnja za koju se očekuje da će u proseku biti ostvarena tokom više perioda ili sezona u normalnim okolnostima, uzimajući pri tom u obzir gubitak kapaciteta usled planiranog održavanja. Stvarni nivo proizvodnje može da se koristi, ako je približan uobičajenom kapacitetu. Iznos fiksnih režijskih troškova koji se dodeljuju svakoj grupi proizvoda ne može da se posledično poveća zbog niske proizvodnje ili neiskorišćenosti postrojenja. Nedodeljeni režijski troškovi priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali. U periodima neuobičajeno velike proizvodnje, iznos fiksnih režijskih troškova koji je dodeljen svakoj grupi proizvoda smanjuje se tako da se zalihe ne mere iznad cene koštanja. Promenljivi režijski troškovi dodeljuju se svakoj grupi proizvoda na osnovu stvarne upotrebe proizvodnih kapaciteta. Rezultat proizvodnog procesa može da bude više proizvoda koji se proizvode istovremeno. To je slučaj, na primer, kada se proizvode zajednički proizvodi ili kada postoje proizvod i nusproizvod. Kad troškovi proizvodnje svakog proizvoda ne mogu posebno da se odrede, tada se dodeljuju proizvodima na razumnoj i doslednoj osnovi. Drugi troškovi uključuju se u cenu koštanja zaliha samo u meri u kojoj su nastali prilikom dovođenja zaliha na njihovo sadašnje mesto i u sadašnje stanje. Na primer, u cenu koštanja zaliha mogu se uključiti i neproizvodni režijski troškovi ili troškovi uzgajanja proizvoda za posebne kupce.

"Ključevi" koji se koriste za raspoređivanje troškova pri sastavljanju kalkulacija cena koštanja utvrđuju se najkasnije 30 dana pre datuma bilansa i za naredni bilans stanja i menjaju se samo ako se bitno promene okolnosti koje na njih utiču.

Troškovi koji se ne uključuju u cenu koštanja zaliha gotovih proizvoda i koji se priznaju na teret rashoda su:

- neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja (osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje);
- Režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i u sadašnje stanje i
- troškovi prodaje.

Troškovi pozajmljivanja se ne uključuju u cenu koštanja zaliha. Izlaz zaliha gotovih proizvoda utvrđuje se po metodi ponderisane prosečne cene. Neto prodajna vrednost zaliha gotovih proizvoda predstavlja procenjenu prodajnu vrednost umanjenu za procenjene troškove prodaje. Procenjeni troškovi prodaje zaliha gotovih proizvoda, za potrebe svodenja ovih zaliha na neto prodajnu vrednost, utvrđuju se na bazi iskustvenog višegodišnjeg učešća ovih troškova u prihodima od prodaje. Otpisivanje zaliha gotovih proizvoda vrši se za svaku grupu proizvoda posebno. Procenu neto prodajne vrednosti zaliha gotovih proizvoda vrši posebna komisija koju obrazuje Predsednik Izvršnog odbora Društva.

Zalihe robe

Zalihe robe se vode po prodajnim cenama. Obračun razlike u ceni vrši se tako da vrednost izlaza robe i vrednost robe na zalihama bude iskazana po metodi prosečne ponderisane cene.

Zalihe robe se u slučaju zastarelosti, smanjenja vrednosti i sl. na datum svakog bilansa stanja svode na neto prodajnu vrednost. Neto prodajna vrednost predstavlja procenjenu prodajnu vrednost umanjenu za procenjene troškove prodaje. Procenjeni troškovi prodaje zaliha robe, za potrebe svodenja ovih zaliha na neto prodajnu vrednost, utvrđuju se na bazi iskustvenog višegodišnjeg učešća ovih troškova u prihodima od prodaje robe. Utvrđivanje neto prodajne vrednosti vrši se za svaku stavku zaliha robe posebno. Procenu neto prodajne vrednosti zaliha robe vrši posebna komisija koju obrazuje Predsednik Izvršnog odbora Društva.

(b) Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5 Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju ako se njegoa knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.

Da bi sredstvo bilo klasifikovano (priznato) kao stalno sredstvo namenjeno prodaji, pored uslova iz stava 1. ovog člana koji proističe iz definicije tog sredstva, potrebno je da budu ispunjeni još i sledeći uslovi:

- sredstvo mora biti dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju;
- prodaja sredstva mora biti jako verovatna u roku od jedne godine od dana priznavanja kao sredstva namenjenog prodaji. Ovaj uslov podrazumeva da se sačini plan prodaje ili donese odluka o prodaji sredstva i da se započne sa traženjem kupaca (javna prodaja, neposredni pregovori sa potencijalnim kupcima i sl.). Da bi prodaja sredstva bila jako verovatna mora postojati tržište za to sredstvo, a ponuđena cena mora biti razumno utvrđena, tako da omogućava prodaju sredstva u roku od godinu dana.

Sredstvo koje je otpisano (amortizovano), odnosno sredstvo čija je neotpisana (sadašnja, odnosno knjigovodstvena) vrednost beznačajna neće biti priznato kao sredstvo namenjeno prodaji. Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji meri se (iskazuje) po nižem iznosu od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost je sadašnja vrednost iskazana u poslovnim knjigama. Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, tj. tržišna vrednost na dan prodaje. Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Troškovi prodaje odmeravaju se prema sadašnjoj visini, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

(v) Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca, potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja.

Kratkoročna potraživanja od kupaca i kratkoročni finansijski plasmani priznaju se na osnovu računovodstvenog dokumenta na osnovu koga nastaje dužničko – poverilački odnos. Ako se vrednost u dokumentu iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili rashoda.

Kratkoročna potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 60 dana isteka roka za naplatu indirektno se otpisuju u celosti sem u slučaju kad iz obrazloženog predloga Izvršnih direktora ogranaka proizilazi da se ne radi o potraživanjima kod kojih je izvesna nenaplativost.

Otpis kratkoročnih potraživanja i finansijskih plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis u celini ili delimično vrši direktnim otpisivanjem.

Verovatnoću nemogućnosti naplate u svakom konkretnom slučaju procenjuje komisija koju formira Izvršni odbor, a na osnovu dokumentovanih razloga (popis, stečaj, odnosno likvidacija dužnika, prezaduženost, otuđnjeta imovine, prinudno poravnanje, vanparnično poravnanje, zastarelost, sudsko rešenje, akt upravnog organa i dr.), donosi izvršni odbor Odluku o direktnom otpisu potraživanja.

(g) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu.

3.3. Vanbilansna sredstva i obaveze

Vanbilansna sredstva/obaveze uključuju: imovinu uzetu u zakup, osim sredstava uzetih u finansijski zakup, robu u konsignaciji, materijal primljen na obradu i doradu i ostala sredstva koja nisu u vlasništvu Društva, kao i potraživanja/obaveze po instrumentima obezbeđenja plaćanja kao što su garancije i drugi oblici jemstva.

3.4. Osnovni kapital

Inicijalno, osnovni kapital se iskazuje u visini procenjenog uloga u Društvo / odnosno čine ga uplaćeni kapital i upisani neuplaćeni kapital. Promene na osnovnom kapitalu vrše se isključivo prema pravilima propisanim Zakonom o privrednim društvima a sve promene na osnovnom kapitalu registruju se kod odgovarajućeg Registra.

Osnovni kapital iskazan u dinarima se ne menja prema promenama kursa EUR-a iako je u Registru upisana vrednost u evrima.

3.5. Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje se priznaju: kada Društvo ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja; kada je u većoj meri verovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava; kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze. Rezervisanja namenjena restrukturiranju obuhvataju penale zbog otkazivanja zakupa i isplate zbog raskida radnog odnosa sa radnicima. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, mala.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamate.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za naknade zaposlenima. Odmeravanje rezervisanja vrši se u iznosu koji predstavlja najbolju procenu izdatka na dan sastavljanja bilansa stanja koji je potreban za izmirenje budućih obaveza.

3.6. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

3.7. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja se procenjuju po njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.8. Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit važećim u Republici Srbiji. Stopa poreza na dobit za 2017. godinu iznosi 15% i plaća se na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobit prikazanu u zvaničnom bilansu uspeha i korekcije definisane poreskim propisima Republike Srbije.

Poreski propisi Republike Srbije ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet, odnosno deset godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Važeće poreske stope na datum bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog datuma stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza iz dobiti koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, rezervisanja za otpremnine po osnovu MRS 19, rashoda po osnovu obezvređenja imovine, rashoda na ime javnih prihoda, neiskorišćenih poreskih kredita koji se prenose u naredni period i priznatih poreskih gubitaka.

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza iz dobiti koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte prenetog gubitka i poreskih kredita na poreski bilans Društva, koji se mogu prenositi, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala.

3.9. Primanja zaposlenih

Društvo nema sopstvene penzione fondove i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembar 2017. godine.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Nakon izvršenih uplata doprinosa, Društvo nema daljih zakonskih obaveza u pogledu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koji su se penzionisali. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji se može refundirati ili u iznosu za koji se može umanjiti buduća obaveza za plaćanje doprinosa.

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u

penziju ili pri prestanku radnog odnosa po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti – u visini dve prosečne zarade koje je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u Društvu za mesec koji prethodi mesecu u kome se vrši isplata otpremnine, odnosno dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u privredi u Republici Srbiji prema poslednje objavljenom podatku nadležnog republičkog organa, ako je to za zaposlenog povoljnije.

Pored toga, Društvo je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne do četiri prosečne mesečne zarade. Broj mesečnih neto zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Društvu, što je prikazano u sledećoj tabeli:

Broj godina	Broj zarada
10	1
20	2
30	3
35 (za žene)	4
40	4

Obračun i iskazivanje dugoročnih rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeno je u skladu sa zahtevima MRS 19 - Naknade zaposlenima. Aktuarski dobici i gubici priznaju se u celini u periodu u kome su nastali.

3.10. Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta u trenutku prelaska vlasništva i značajnih rizika vezanih za dati proizvod sa prodavca na kupca.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

3.11. Priznavanje rashoda

Poslovni rashodi obuhvataju sve troškove nastale u vezi sa ostvarenim poslovnim prihodima i odnose se na troškove materijala, energije i goriva, troškove zarada i naknada zarada, amortizaciju, proizvodne usluge i nematerijalne troškove. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda).

3.12. Prihodi i rashodi kamata

Kamate nastale po osnovu plasmana i potraživanja iz poslovnih odnosa iskazuju se u okviru finansijskih prihoda u obračunskom periodu u kome su nastale.

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja obuhvataju se na sledeći način: troškovi pozajmljivanja koji se neposredno mogu pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstava klasifikovanog za pripisivanje troškova pozajmljivanja (sredstvo za koje je potrebno značajno vreme da bi se osposobilo za upotrebu, odnosno prodaju) kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva, a svi ostali idu na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.13. Zakupi

Nekretnine, postrojenja i oprema

Zakupi gde zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (umanjena za stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Društvo uzima u zakup pojedine *nekretnine, postrojenja i opremu*. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo suštinski snosi sve rizike i koristi od vlasništva, klasifikuje se kao finansijski zakup. Finansijski zakupi se kapitalizuju na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih troškova iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa tako da se dobije konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze za svaki period.

3.14. Zakupi

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa. Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi u toku perioda trajanja zakupa.

(b) Pravo na korišćenje zemljišta

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku statusne promene i/ili kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani tretira se kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno kroz odvojenu transakciju isplatom lokalnim organima unapred za ceo period korišćenja tretira se ka nematerijalno ulaganje i otpisuje u toku perioda na koji je dobijeno na korišćenje.

3.15. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko rezultata ranijih godina, u skladu sa MRS 8 – Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška, koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 2% ukupnih prihoda

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su identifikovane.

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni iznosi se mogu razlikovati od procenjenih.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenjivanja, neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik za materijalne korekcije iznosa pozicija bilansa stanja u sledećoj finansijskoj godini.

4.1. Amortizacija i stopa amortizacije

Procena korisnog trajanja veka imovine, opreme i nematerijalnih ulaganja zasniva se na istorijskom iskustvu na sličnim sredstvima, kao i na predviđenom tehničkom napretku i promenama u ekonomskim i industrijskim faktorima. Adekvatnost procene preostalog veka trajanja osnovnih sredstava se analizira jednom godišnje na osnovu trenutnih predviđanja.

4.2. Ispravka vrednosti potraživanja

Društvo obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja od kupaca i drugih dužnika na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, ako dužnici nisu u mogućnosti da izvrše plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređenja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo izaziva procene vezane za buduće ponašanje kupava i time izazvane buduće naplate.

4.3. Rezervisanja za sudske sporove

Generalno, rezervisanja su u značajnoj meri podložna procenama. Društvo procenjuje verovatnoću da se neželjeni slučajevi mogu dogoviti kao rezultat prošlih događaja i vrši procenu iznosa koji je potreban da se izmiri obaveza. Iako Društvo poštuje načelo opreznosti prilikom procene, s obzirom da postoji velika doza neizvesnosti, u određenim slučajevima stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

4.4. Beneficije zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza za otpremnine za odlazak u penziju, jubilarne nagrade i neiskorišćene godišnje odmorne utruđuje se aktuarskom procenom. Aktuarska procena podrazumeva korišćenje pretpostavki vezanih za diskontnu stopu, predviđeni rast zarada, stopu smrtnosti i flukulaciju zaposlenih. Pri određivanju odgovarajuće diskontne stope rukovodstvo Društva polazi od kamatne stope koja bi bila ekvivalentna stopi na obveznice Društva. Stopa smrtnosti je bazirana na javno dostupnim tablicama mortaliteta. Budući rast zarada baziran je na očekivanim stopama inflacije.

4.5. Fer vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene

vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Uprava Društva vrši procenu rizika i u slučaju kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Prema MSFI 13, Društvo odmerava fer vrednost imovine i obaveza koristeći pretpostavke koje bi učesnici na tržištu koristili prilikom određivanja cene imovine ili obaveze, pod pretpostavkom da tržišni učesnici deluju u svom najboljem ekonomskom interesu. Fer vrednost je cena koja bi bila naplaćena, odnosno plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji na primarnom ili najpovoljnijem tržištu na datum odmeravanja, po tekućim tržišnim uslovima, a nezavisno od toga da li je ta cena direktno uočljiva ili procenjena upotrebom druge tehnike procene.

Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Različiti nivoi fer vrednosti definisani su na sledeći način:

- Inputi nivoa 1 – su kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identičnu imovinu i obaveze kojima entitet ima pristup na datum odmeravanja. Pretpostavke inputa nivoa 1 se odnose na postojanje primarnog tržišta za imovinu ili obavezu ili, u odsustvu primarnog tržišta, najpovoljnije tržište za imovinu ili obavezu; i da li entitet može da realizuje transakciju za imovinu ili obavezu po ceni na tržištu na datum odmeravanja.
- Inputi nivoa 2 – su inputi koji nisu kotirane cene uključene u nivo 1 koje su uočljive za imovinu ili obavezu, bilo direktno ili indirektno. Ovi inputi uključuju sledeće: kotirane cene za sličnu imovinu ili obaveze na aktivnom tržištu, kotirane cene za identičnu ili sličnu imovinu ili obaveze na tržištima koja nisu aktivna, inputi koji nisu kotirane cene, ako su uočljivi za imovinu ili obaveze i inputi potkrepljeni tržištem.
- Inputi nivoa 3 – su neuočljivi inputi za imovinu ili obaveze, koje entitet razvija koristeći najbolje informacije raspoložive u datim okolnostima. Dakle, razmatraju se sve razumno raspoložive informacije o pretpostavkama tržišnih učesnika. Neuočljivi inputi smatraju se pretpostavkama tržišnih učesnika i ispunjavaju cilj odmeravanja fer vrednosti.

Rukovodstvo Društva smatra da neto knjigovodstvena vrednost odgovara fer vrednosti tih nekretnina.

5. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište, građ.objekti i stanovi	Oprema	Ostala oprema	Ulaganja u tuđe nek. i opremu	NPO u pripremi	Avansi	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje na dan 31.12.2017. g	601.844	239.550	816	-	48.788	161.050	1.052.048
Povećanja/smanjenje	2.089	22.198			5.706	40.085	
Aktiviranja							
Sredstva primljena bez naknade							
Otuđenja		-3.779					
Prenos (sa)/na							64.218
Stanje na dan 31.12. 2018. g	603.933	257.969	816	-	54.494	201.135	1.116.267
<u>Akumulirana ispravka vrednosti</u>							
Stanje na dan 31.12. 2017. g	-	111.318	-	-	-	-	111.318
Aktiviranja							
Amortizacija		14.331-					
Otuđenja		-3.181					
Prenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	11.150
Stanje na dan 31.12.2018. g	-	122.468	-	-	-	-	122.468
<u>Sadašnja vrednost na dan:</u>							
31. decembra 2017. godine	601.844	128.231	816	-	48.788	161.050	940.729
31. decembra 2018. godine	603.933	135.500	816	-	54.494	201.135	995.878

Zemljište i građevinski objekti Društva su poslednji put procenjivani sa stanjem na dan 31.12.2018. od strane nezavisnih procenitelja. Procena je izvršena na osnovu tržišnih vrednosti nedavnih transakcija sa povezanim stranama obavljenim po istim uslovima kao i sa trećim licima. Pozitivan efekat revalorizacionih rezervi umanjen za odloženi porez na dobitak iskazan je u korist ostalih rezervi u okviru akcijskog kapitala.

Povećanje na avansima za nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 40.085 hiljada dinara, odnosi se na uplate po predugovoru za kupovinu zemljišta.

Amortizacija za 2018. godinu iznosi 24.272 hiljada dinara (za 2017:22.421 hiljada dinara) i uključena je u troškove poslovanja.

6. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na računu su bile kao što sledi:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Stanje na početku godine	828.984	828.991
Povećanje	-	-
Smanjenje	-1854	-7
Stanje na kraju godine	827.130	828.984

R.b r.	Inv. Br.	Naziv objekta	Godina nabavke	Jedini ca mere	Količina	dinara
1	2541	Zgrada Dubrovačka 35	1994	m2	6645,21	606.202.497
2	2542	Zgrada Zmaj Jovina 3	1955	m2	929,77	156.416.354
3	2543	Lokal Kursulina 2a	1995	m2	33,87	4.494.191
4	2544	Lokal Kursulina 2a	1995	m2	42,84	5.684.415
5	1238	Poslovna zgrada S. Markovica 42	1983	m2	487,61	41.882.143
6	2350	Masivna zgrada Dunavska 15	1954	m2	325,00	4.620.436
7	2351	Magacin Dunavska 15	1961	m2	800,00	2.369.454
8	2352	Upravna zgrada Dunavska 15	1961	m2	300,00	4.265.017
9	2353	Baraka Dunavska 15	1961	m2	400,00	473.890
10	2354	Magacin Dunavska 15	2001			479.754
11	2355	Portimica Dunavska 15		m2	6,00	59.490
12	2356	Ograda Dunavska 15		m	150,00	43.178
13	2357	Betonska staza Dunavska 15				43.178
14	2358	Spoljni vodovod Dunavska 15				46.056
15	2359	Spoljne el. inst. Dunavska 15				49.894
						827.129.947

7. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
Učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica		
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	8.359	8.359
Dugoročni krediti matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima		
Dugoročni krediti u zemlji		
Dugoročni krediti u inostranstvu		
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli		
Ostali dugoročni finansijski plasmani /specificirati/	4.802	5.024
Minus: Ispravka vrednosti (po stavkama)		
	13.161	13.383

Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica odnose se na:

Naziv i sedište	2018.	Učešće %
Rapid Apatin	8.269	1,54
Tržište novca	48	/
Kopaonik Promet DOO	42	0,01
Stanje na dan 31. decembra	8.359	

Ostali dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembar 2018. godine iznose 4.802 hilj. din. i odnose se na dugoročna potraživanja za prodane društvene stanove i dugoročna potraživanja za date stambene kredite.

8. ZALIHE

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Zalihe materijala	2.237	2.742
Nedovršena proizvodnja	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji	3.683	74
Gotovi proizvodi	2.476	2.789
Roba	<u>744.749</u>	<u>727.522</u>
Dati avansi za zalihe i usluge	<u>19.211</u>	<u>20.166</u>
Minus: ispravka vrednosti	<u>133.276</u>	<u>133.099</u>
Ukupno zalihe – neto	<u>639.080</u>	<u>620.194</u>

Zalihe gotovih proizvoda iznose 2.476 i odnose se na zalihe proizvoda: rezane gradje.

Zalihe robe iznose 744.749 i odnose se na zalihe robe u maloprodaji/veleprodaji.

Dati avansi za zalihe i usluge iznose 19.211 i najvećim delom se odnose na avans dat dobavljačima za nabavku robe.

Popis zaliha sa stanjem na dan 31. decembar 2018. godine izvršen je od strane imenovane komisije u sastavu: članovi i predsednik. Elaborat o popisu usvojen je dana 24.01.2018 godine i sve korekcije stanja za neslaganja utvrđena po popisu izvršene su na način da iskazano knjigovodstveno stanje zaliha odgovara stvarnom stanju.

9. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Potraživanja od kupaca	472.437	533.314
Potraživanja iz specifičnih poslova		
Ostala potraživanja	-	30
Kratkoročni finansijski plasmani	4.727	2.795
PDV i AVR	<u>45.093</u>	<u>10.209</u>
Ukupno potraživanja – neto	<u>522.257</u>	<u>546.348</u>

Potraživanja od kupaca

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Kupci zavisna pravna lica		-
Kupci ostala povezana pravna lica	217	217
Kupci u zemlji	709.469	797.582
Kupci u inostranstvu	3.234	5.199
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	<u>-</u>	<u>30</u>
	<u>712.920</u>	<u>803.028</u>
Minus: Ispravka vrednosti kupaca - zavisna pravna lica		

Minus: Ispravka vrednosti kupaca - povezana pravna lica		
Minus: Ispravka vrednosti kupaca u zemlji	240.483	269.684
Minus: Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu		
	472.437	533.344

Društvo ima usaglašeno stanje sa svim značajnim kupcima u procentu od 77,15%. Neusaglašena razlika iznosi 111.538 hiljada dinara.

Društvo je formiralo ispravku vrednosti na teret rashoda za sva potraživanja od čijeg je roka za naplatu proteklo više od 60 dana, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu.

Za potraživanje od kupca u iznosu od 2.051 hiljada dinara nije formirana ispravka vrednosti iako je od roka za naplatu proteklo više od 60 dana, u skladu sa odlukom stručne službe iz razloga što su to lica kojima se ujedno i duguje

10. DRUGA POTRAŽIVANJA

	2018.	2017.
Potraživanja za kamatu i dividende	37.556	37.556
Potraživanja od zaposlenih	2.297	2.424
Potraživanja iz komisione i konsignacione prodaje	-	-
Potraživanja od državnih organa i organizacija	-	1.269
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	236	143
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	232	30
Potraživanja po osnovu naknada šteta	440	428
Ostala kratkoročna potraživanja	3.487	4.562
Minus Ispravka vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova	41.384	41.384
Stanje na dan 31. decembra	2.864	5.028

11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2018.	2017.
Kratkoročni krediti – povezana pravna lica	1.683	1.574
Kratkoročni krediti u zemlji	/	/
Ostali kratkor. finansijski plasmani	20.358	18.535
Minus: Ispravka vrednosti	17.314	17.314
Stanje na dan 31. decembra	4.727	2.795

Kratkoročni finansijski plasmani se odnose na date zajmove Društva.

12. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2017.	2017.
Unapred plaćeni troškovi	421	355
Potraživanja za nefakturisani prihod	1.464	1.431
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	/	/
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	36.419	2.041
Stanje na dan 31. decembra	38.304	3.827

Ostala vremenska razgraničenja u iznosu od 36.419 hilj. din. za 2018. god.(2.041 hilj.din. za 2017. god.) se odnose na godišnji rabat od dobavljača.

13. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2017.	2017.
Tekući (poslovni) računi	58.287	38.475
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	178	178
Blagajna	-	-
Devizni račun	6.092	6.098
Devizni akreditivi	-	-
Devizna blagajna	-	-
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena	73	149
	64.630	44.900

14. VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA

	2018.	2017.
Tudja roba primljena na skladište /Obaveza za tudju robu primljenu na skladište	56.145	62.626
Ostala vanbilansna aktiva / Ostala vanbilansna pasiva	150	150
Prava na tuđim sredstvima / obaveze prema tuđim sredstvima	17.771	21.692
Stanje na dan 31. decembra	74.066	84.468

15. KAPITAL I REZERVE

Ukupan kapital Društva na dan 31. decembar 2018. godine ima sledeću strukturu:

	2018.	2017.
Osnovni kapital	442.339	442.339
Neuplaćeni upisani kapital	-	-
Rezerve	47.434	47.434
Revalorizacione rezerve	499.999	494.253
Nerealizovani Dobici po osnovu hartija od vrednosti	6.237	6.866
Nerealizovani Gubici po osnovu hartija od vrednosti	-	-
Neraspoređeni dobitak	1.411.913	1.339.173
Gubitak	-	-
Otkupljene sopstvene akcije	9.250	9.250
	2.398.672	2.320.815

Promene na kapitalu za 2018. godinu su nastale po osnovu (videti Izveštaj o promenama na kapitalu):

- *Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu procene tržišne vrednosti građevinskih objekata u iznosu od 6.666 hiljadu dinara .*

16. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se odnose na sledeće kategorije:

	2018.	2017.
Rezervisanja za troškove u garantnom roku	-	-
Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	-	-
Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	-	-
Rezervisanja za troškove restrukturiranja	-	-
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	16.170	14.750
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	33.641	33.641
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	15.011	45.138
Ostala dugoročna rezervisanja	1.216	1.237
	66.038	94.766

Dugoročni krediti

Pregled dugoročnih kredita u zemlji

	Broj i datum ugovora	Kamatna stopa	Rok vraćanja	EUR	31.12.2018.
Komercijalna banka a.d.	418-0001450.4 08.06.2017.	2,65%	15.06.2020	380.999,95	45.032.137,87

Radi obezbeđenja urednog vraćanja kredita broj 4180001450.4/08.06.2017. odobrenog od strane Komercijalne banke a.d. dana 08.06.2017. godine zaključen je Ugovor o kratkoročnom kreditu sa bankom kojim je Društvo na ime obezbeđenja deponovalo 10.blanko sopstvenih menica, hipoteka kod nadležnog organa u korist Banke, na nepokretnosti(u svom vlasnistvu)četvorosobng stana-apartmana broj posebnog dela S2/24, površine 175 m2 na 7 spratu objekta poslovnih usluga, br. zgrade 2, ulaz 5V ul. M. Popovića 5V, na kat. parceli broj 6767 sve upisano u list nepokretnosti broj 6261 KO N. Beograd., obezbedjen je upis zaloge na opremi koja je predmet finansiranja: tri mašine za obradu metala MINI SYNTAX 16 H.S” . Založno pravo je registrovano kod Agencije za privredne registre pod zl.brojem 11701/2017 03.11.2017. god.

17. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	2018.	2017.
Kratkoročni krediti u zemlji	-	3.000
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do jedne godine	30.022	30.092
Deo ostalih dugoročnih obaveza koji dospeva do jedne godine	-	-
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	-	-
	30.022	33.092

Pregled kratkoročnih kredita prikazan je u sledećoj tabeli:

Kratkorocni deo dugorocnog kredita	Broj i datum ugovora	Kamatna stopa	Rok vraćanja	EUR	31.12.2017.
Komercijalna banka a.d.	418-0001450.4 08.06.2017.	2,65%	15.06.2020	254.000	30.021.433

18. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2018.	2017.
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	19.667	36.684
Dobavljači u zemlji	298.171	295.668
Dobavljači u inostranstvu	200.473	174.314
Dobavljači – matična i zavisna pravna lica	-	-
Dobavljači – ostala povezana pravna lica	-	-
Ostale obaveze iz poslovanja	283	457
Obaveze iz specifičnih poslova	-	-
Ukupno	498.927	470.439

Društvo ima usaglašeno stanje sa svim većinom dobavljačima. Iznos neusaglašene razlike iznosi 110.205 hiljada dinara

19. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	2018.	2017.
Obaveze po osnovu neisplaćenih zarada i naknada, bruto	14.741	13.508

20. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2018.	2017.
Obaveze za porez na dodatu vrednost	4.647	2.296
Obaveze za ostale poreze, doprinose i carine i druge dažbine /navesti i obelodaniti materijalno značajne stavke/:		
- Obaveze za poreze i carine	44	421
- Obaveze za doprinose		
- Ostale obaveze za poreze i doprinose /navesti i obelodaniti materijalno značajne stavke/	6.227	6.444
Pasivna vremenska razgraničenja (navesti materijalno značajne stavke)	1.484	1.508
Obaveze za porez iz dobitka	2.340	-
	14.742	10.669

20.a Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

	2018.	2017.
Obaveze za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama po opštoj stopi (osim primljenih avansa)	/	/
Obaveze za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama po posebnoj stopi (osim primljenih avansa)		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po primljenim avansima po opštoj stopi		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po primljenim avansima po posebnoj stopi		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po osnovu sopstvene potrošnje po opštoj stopi		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po osnovu sopstvene potrošnje po posebnoj stopi		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po osnovu prodaje za gotovinu		
Obaveze za porez na dodatu vrednost po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza	4.647	2.296
Obaveze za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama po opštoj stopi (osim primljenih avansa)		
Stanje na dan 31. decembra	4.647	2.296

20.b Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

	2018.	2017.
Obaveze za akcize	/	/
Obaveze za porez iz rezultata	2.340	/
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke	44	421
Obaveze za doprinose koji terete troškove	/	/
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	6.227	6.444
Stanje na dan 31. decembra	8.611	6.865

21. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2018.	2017.
Unapred obračunati troškovi	/	/
Obračunati prihodi budućeg perioda	/	/
Odloženi prihodi i primljene donacije	/	/
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	1.484	1.508
Stanje na dan 31. decembra	1.484	1.508

22. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze	Neto
Stanje 31. decembra 2016. godine	1.653	22.013	20.360
Promena u toku godine	-257	-190	
Stanje 31. decembra 2017. godine	1.396	21.823	20.427
Promena u toku godine	95	1.859	
Stanje 31. decembra 2018. godine	1.491	23.682	22.191

22.a Tekući poreski rashod perioda

	2018.	2017.
Bruto rezultat poslovne godine	94.567	99.488
Kapitalni dobici i gubici	-	-653
Usklađivanje rashoda	10.905	18.998
Računovodstvena amortizacija	24.272	22.420
Poreska amortizacija	29.092	28.558
Korekcija rashoda po osnovu transfernih cena	93	96
Korekcija rashoda po osnovu sprečavanja utanjene kapitalizacije		
Korekcija rashoda po osnovu kamata primenom pravila o transfernim cenama		
Usklađivanje prihoda	11.646	7.661
Korekcija prihoda po osnovu transfernih cena		
Kapitalni dobici i gubici		
Poreska osnovica	112.391	104.130
Poreska stopa	15%	15%
Obračunati porez	16.858	15.620
Ukupna umanjjenja obračunatog poreza	/	/
Tekući rashod perioda	16.858	15.620
Odložen poreski prihod (rashod) perioda	844	1.361
Neto dobit bez odloženog poreskog prihoda (rashoda)	77.708	83.868
Neto dobit	76.864	82.507

23. POSLOVNI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihodi od prodaje robe	3.609.029	3.094.520
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	2.655	7.224
Prihod od premija, subvencija, dotacija, donacija	/	/
Drugi poslovni prihodi	98.390	98.824
Za godinu	3.710.074	3.200.568

24. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihod od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.	-	-
Prihodi od zakupnina	98.390	98.824
Prihodi od članarina		
Prihodi od tantijema i licencnih naknada		
Za godinu	98.390	98.824

25. POSLOVNI RASHODI

	2018.	2017.
Nabavna vrednost prodane robe	3.328.782	2.823.224
Troškovi materijala	15.891	13.690
Troškovi goriva i energije	39648	35.008
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	189.724	170.775
Troškovi proizvodnih usluga	33.950	27.960
Troškovi amortizacije i rezervisanja	26.562	32.562
Nematerijalni troškovi	36.559	34.804
Prihod od aktiviranja učinaka i robe	23.270	18.392
Povećanje vrednosti zaliha gotovih proizvoda	-	877
Smanjenje vrednosti zaliha gotovih proizvoda	313	
	3.648.159	3.118.754

Nabavna vrednost prodane robe uključuje iznos od 3.328.782 hiljada dinara (2017: 2.823.224 hiljada dinara)

26. TROŠKOVI MATERIJALA UKLJUČUJU

	2018.	2017.
Troškovi materijala za izradu	4.540	3.537
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	11.351	10.153
Troškovi rezervnih delova	/	/
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	/	/
Za godinu	15.891	13.690

Troškovi amortizacije i rezervisanja uključuju iznos od 26.562 (2017 32.562 hilj. din), koji se odnosi na troškove amortizacije 24.272 (2017 22.421), troškove dugoročnih rezervisanja 2018-2.290 (2016-10.141)

27. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2018.	2017.
Troškovi usluga na izradi učinaka	/	/
Transportne usluge	13.542	10.916
Usluge održavanja	3.041	4.674
Zakupnine	8.200	3.414
Troškovi sajмова	/	/
Reklama i propaganda	298	455
Troškovi istraživanja	/	/
Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju	/	/
Troškovi ostalih usluga	8.869	8.501
Za godinu	33.950	27.960

28. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2018.	2017.
Troškovi neproizvodnih usluga	4.140	3.538
Troškovi reprezentacije	4.406	3.230
Troškovi premije osiguranja	3.123	2.424
Troškovi platnog prometa	5.261	4.819
Troškovi članarina	555	518
Troškovi poreza	7.932	7.797
Troškovi doprinosa	/	/
Ostali nematerijalni troškovi	11.142	12.478
Za godinu	36.559	34.804

29. FINANSIJSKI PRIHODI

	2018.	2017.
Finansijski prihodi od zavisnih i povezanih lica	/	/
Prihodi kamata	5.273	41.661

Positivne kursne razlike i efekti valutne klauzule	1.774	11.136
Ostali finansijski prihodi	170	185
Za godinu	7.217	52.982

30. FINANSIJSKI RASHODI

	2018.	2017.
Finansijski rashodi iz odnosa povezanim pravnim licima	/	/
Rashodi kamata	3.001	2.556
Negativne kursne razlike i efekti valutne klauzule	1.989	2.914
Ostali finansijski rashodi	/	/
Za godinu	4.990	5.470

31. OSTALI PRIHODI

	2018.	2017.
<i>Ostali prihodi</i>		
Dobici od prodaje:		
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	994	1.982
- bioloških sredstava	/	/
- učešća i dugoročnih hartija od vrednosti	/	/
- materijala	/	/
Viškovi	2.099	2.012
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	40	126
Prihodi od smanjenja obaveza	6.621	/
Prihodi od ukidanja kratkoročnih i dugoročnih rezervisanja		5.827
Ostali nepomenuti prihodi	36.551	31.720
Prihod od uskladjivanja vrednosti nekretnina	/	/
<i>Svega ostali prihodi</i>	46.305	41.667

Od 36.551 hiljada dinara, ostalih nepomenutih prihoda, 29.878 hiljada dinara se odnosi na prihode po osnovu naknadno primljenih rabata.

32. PRIHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Prihodi od uskladjivanja vrednosti potraživanja	40.347	26.121
---	--------	--------

33. OSTALI RASHODI

	2018.	2017.
<i>Ostali rashodi</i>	/	/
Gubici od prodaje:	/	/
- nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	598	1.070
- bioloških sredstava	/	/
- učešća i dugoročnih hartija od vrednosti	/	/
- materijala		
Manjkovi	31	35
Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika		
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	5.313	
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	3.748	3.302
Ostali nepomenuti rashodi	5.203	3.952
<i>Svega ostali rashodi</i>	14.893	8.359
Obezvredjenje:		
- bioloških sredstava		
- nematerijalnih ulaganja		
- nekretnina, postrojenja i opreme		2.231
- zaliha materijala i robe		
- ostale imovine		
<i>Svega rashodi po osnovu obezvređenja imovine</i>		
Za godinu	14.893	10.590

34. RASHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Rashodi od uskladjivanja vrednosti potraživanja	41.334	87.036
---	--------	--------

35. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI RASHODI

	2018.	2017.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	141.101	126.411
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	25.367	22.508
Troškovi naknada po ugovoru o delu	55	
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	-	
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	2.129	2.188
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	434	
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	6.170	5.419
Ostali lični rashodi i naknade	14.468	14.249
Za godinu	189.724	170.775
Broj zaposlenih	180	180

36. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak/gubitak koji pripada akcionarima Društva podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije .

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Dobitak koji pripada akcionarima	76.864	82.507
Dobitak iz obustavljenog poslovanja koji pripada akcionarima društva		
Ukupno	76.864	82.507
Ponderisani prosečni broj običnih akcija u opticaju (u 000)	<u>154.323</u>	<u>154.323</u>
Osnovna zarada po akciji (RSD po akciji)	<u>498,07</u>	<u>534,65</u>

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom kapitala Društva. Rukovodstvo Društva razmatra kapitalni rizik s ciljem ublažavanja rizika i uverenja da će Društvo biti u mogućnosti da održi princip stalnosti poslovanja u narednom periodu.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Društva vrše pregled strukture kapitala na godišnjem nivou. Kao deo tog pregleda, rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Značajne računovodstvene politike u vezi sa finansijskim instrumentima

Detalji značajnih računovodstvenih politika, kao i kriterijumi i osnove za priznavanje prihoda i rashoda za sve vrste finansijskih sredstava i obaveza obelodanjeni su u napomeni ovih finansijskih izveštaja.

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Finansijska sredstva		
Dugoročni finansijski plasmani	8.359	8.359
Ostali dugoročni finansijski plasmani	4.802	5.024
Potraživanje od kupaca	472.437	533.344
Druga potraživanja	2.864	5.028
Kratkoročni finansijski plasmani	4.727	2.795
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	64.630	44.900
	<u>557.819</u>	<u>599.450</u>

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Finansijske obaveze		
Dugoročni krediti	45.033	75.230
Ostale dugoročne obaveze	1.216	1.237
Kratkoročni krediti	0	3.000
Obaveze prema dobavljačima	498.644	469.982
Ostale obaveze	50.795	59.810
	<u>595.688</u>	<u>609.259</u>

Kategorije finansijskih instrumenta

Osnovni finansijski instrumenti Društva su gotovina i gotovinski ekvivalenti, potraživanja, finansijski plasmani koji nastaju direktno iz poslovanja Društva, kao i dugoročni zajmovi, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze čija je osnovna namena finansiranje tekućeg poslovanja Društva. U normalnim uslovima poslovanja, Društvo je izloženo niže navedenim rizicima.

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (devizni i kamatni), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

U ovom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima od promena kurseva stranih valuta i promena kamatnih stopa.

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnih promena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo upravlja ili meri taj rizik.

Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku prvenstveno preko gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od kupaca, dugoročnih kredita i obaveza prema dobavljačima koji su denominirani u stranoj valuti. Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje, u velikoj meri zavisi od mera Vlade Republike Srbije u privredi, uključujući i uspostavljanje odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza u stranoj valuti na datum izveštavanja u Društvu bile su sledeće:

	Sredstva		Obaveze	
	31. 12.2018.	31. 12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
EUR	4.719	5.060.	5.039	5.143
USD	5.395	6.048.	5.761	6.147.

Društvo je osetljivo na promene deviznog kursa evra, američkog dolara i engleske funte. Sledeća tabela predstavlja detalje analize osetljivosti Društva na porast i smanjenje od 10% kursa dinara u odnosu na datu stranu valutu. Stopa osetljivosti od 10% se koristi pri internom prikazivanju deviznog rizika i predstavlja procenu rukovodstva razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo nenamirena potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za promenu od 10% u kursovima stranih valuta. Pozitivan broj iz tabele ukazuje na povećanje rezultata tekućeg perioda u slučajevima kada dinar jača u odnosu na valutu o kojoj se radi. U slučaju slabljenja dinara od 10% u odnosu na datu stranu valutu, uticaj na rezultat tekućeg perioda bio bi suprotan onom iskazanom u prethodnom slučaju.

	Slabljenje dinara		Jačanje dinara	
	31. 12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	
Rezultat tekućeg perioda	19.723	15.643	19.723	15.170

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo riziku od promene kamatnih stopa na sredstva i obaveze kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

Kreditni rizik - upravljanje potraživanjima od kupaca.

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo i za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Izloženost Društva ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa. Potraživanj od kupaca sastoje se od velikog broja komitenata, od koji se najveći deo odnosi na potraživanje od društva Utva Silosi ad u iznosu od 84.645 hiljada dinara (31. decembar 2017 godine: 120.527 hiljada dinara).

Struktura potraživanja od kupaca na 31. decembar 2017. godine prikazana je u tabeli koja sledi:

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Nedospela potraživanja od kupaca	374.180	0	374.180
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	269.684	269.684	0
Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca	159.164	0	159.164
	803.028	269.684	533.344

Struktura potraživanja od kupaca na 31. decembar 2018. godine prikazana je u tabeli koja sledi:

	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Nedospela potraživanja od kupaca	358.608		358.608
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	240.483	240.483	
Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca	113.829		113.829
	712.920		472.437

Nedospela potraživanja od kupaca – iskazana na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 358.608 hiljadu dinara (31. decembra 2017. godine: 374.180 hiljada dinara) najvećim delom se odnose na potraživanja od kupaca po osnovu prodaje proizvoda i usluga. Prosečno vreme naplate potraživanja u 2018 godini iznosi 76 dana (2017 godine: 60 dana).

Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca – Društvo je u prethodnim periodima obezvređilo potraživanja od kupaca za dospela potraživanja u iznosu od 240.483 hiljada dinara (2017. godine: 269.684 hiljada dinara), za koja je Društvo utvrdilo da je došlo do promene u kreditnoj sposobnosti komitenata i da potraživanja u navedenim iznosima neće biti naplaćena.

Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca – Društvo nije obezvređilo dospela potraživanja iskazana na dan 31. decembar 2018. godine u iznosu od 113.829 hiljada dinara (31. decembar 2017. godine: 159.164 hiljada dinara) obzirom da nije utvrđena promena u kreditnoj sposobnosti komitenta te da rukovodstvo Društva smatra da će ukupna sadašnja vrednost ovih potraživanja biti naplaćena.

Starosna struktura dospelih, neispravljenih potraživanja predstavljena je u sledećoj tabeli:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Manje od 30 dana	52.649	72.786
31 - 90 dana	57.937	82.275
91 - 180 dana	1.723	2.409
181 - 365 dana	268	374
Preko 365 dana	1.252	1.320
	113.829	159.164

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembar 2018. godine iskazane su u iznosu od 498.644 hiljada dinara (31. decembra 2017. godine: 469.982 hiljada dinara). dospеле obaveze (prilagoditi), Društvo Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima u toku 2018. godine iznosi 44 dana (u toku 2017. godine 60)

Rizik likvidnosti

Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koji su uspostavili odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Društva kao i upravljačkom likvidnošću. Društvo upravlja likvidnošću održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti u mogućnosti da potraživanja naplati.

Dospeća finansijskih sredstava 31.12.2018. godine

	<u>Manje od mesec dana</u>	<u>1-3 meseca</u>	<u>3 meseca do jedne godine</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Nekamatonosna						
Fiksna kamatna stopa	262.179	203.247	22.961		4.802	
-glavnica						
-kamata						
Varijabilna kamatna stopa						
- glavnica						
- kamata						

Dospeća finansijskih sredstava 31.12.2017. godine

	<u>Manje od mesec dana</u>	<u>1-3 meseca</u>	<u>3 meseca do jedne godine</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Nekamatonosna						
Fiksna kamatna stopa	661.581	135.007	6.440			
-glavnica						
-kamata						
Varijabilna kamatna stopa						
- glavnica						
- kamata						

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća **obaveza** Društva. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalih po osnovu finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo iti obavezno da takve obaveze izmiri.

Dospeća finansijskih obaveza 31.12.2018. godine

	<u>Manje od mesec dana</u>	<u>1-3 meseca</u>	<u>3 meseca do jedne godine</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>
Nekamatonosna	242.399	304.849	2.191	1.216	
Fiksna kamatna stopa					
-glavnica			30.022	15.011	
-kamata					
-					
variabilna kamatna stopa					
-glavnica					
-kamata					

Dospeća finansijskih obaveza 31.12.2017. godine

	Manje od mesece dana	1-3 mesece	3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina
Nekamatonosna	324.389	146.050			
Fiksna kamatna stopa					
-glavnica	3.009	6.009	22.527		
-kamata					
varijabilna kamatna stopa					
-glavnica					
-kamata					

Fer vrednost finansijskih instrumenata

Sledeća tabela predstavlja sadašnju vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza i njihovu fer vrednost na dan 31.12. 2018. godine i 31.12.2017. godine.

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovodstven a vrednost	Fer vrednost
Finansijska sredstva				
Dugoročni finansijski plasmani	8.359	8.359	8.359	8.359
Ostali dugoročni finansijski plasmani	4.802	4.802	5.024	5.024
Potraživanje od kupaca	472.437	472.437	533.344	533.344
Druga potraživanja	2.864	2.864	5.028	5.028
Kratkoročni finansijski plasmani	4.727	4.727	2.795	2.795
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	64.630	64.630	44.900	44.900
	557.819	557.819	599.450	599.450

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovodstven a vrednost	Fer vrednost
Finansijske obaveze				
Dugoročni krediti	45.033	42.952	75.230	75.230
Ostali dugoročne obaveze	1.216	1.216	1.237	1.237
Kratkoročni kredit	0	0	3.000	3.000
Obaveze prema dobavljačima	498.644	498.644	469.982	469.982
Ostale obaveze	50.795	49.311	59.810	59.810
	595.688	595.688	609.259	609.259

38. PRIMANJA RUKOVODSTVA

Tokom 2018. godine Društvo je isplatilo naknade ključnom rukovodstvu koje uključuje članove Nadzornog odbora, direktore i druge rukovodioce

	31.12.2018.	31.12.2017.
Poslovodstvo	4.030	3.883
Zarade		
Nadzorni odbor		
Naknade članovima Nadzornog odbora i Izvršnog odbora	3.899	3.718
	7.929	7.601

39. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Društvo ima jedno povezano lice-Kopaonik promet d.o.o sa kojim nije imalo transakcije u 2018.godini. Kredit povezanom pravnom licu na početku godine iznosi 1.574 RSD hiljada dinara a na kraju poslovne godine 1.683 rds hiljada dinara.

40. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Društva za 2018. godinu.

41. DEVIZNI KURSEVI

Srednji kursjevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, a za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	31.12.2018.	31.12.2017.
EUR	118.1946	118,4727
USA	103,3893	99,1155
CHF	104.9779	101,2847

Beograd 27.02.2019.

(Mesto i datum)

(Lice odgovorno za sastavljanje napomena)

(Zakonski zastupnik)

Na osnovu člana 50 Zakona o tržištu kapitala (Sl. Glasnik RS broj 31/2011) i na osnovu člana 367 stav 1 tačka 6 Zakona o privrednim društvima (Sl. Glasnik RS broj 36/2011 i 99/2011), KOPAONIK AD Beograd, Matični broj: 07033745 PIB: 100001966, OBJAVLJUJE

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2018. GODINU

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

Poslovno ime:	KOPAONIK AD BEOGRAD
Adresa sedišta	ZMAJ JOVINA 3 BEOGRAD
Matični broj	07033745
PIB	100001966
Lice ovlašćeno za zastupanje	RADE DODER
Adresa elektronske pošte	ddkopa@eunet.rs
Internet adresa:	www.adkopaonik.co.rs
Telefon	011/2181-473
Faks	011/3282-624
Osoba za kontakt	SLAĐANA IVAŠTANIN

1. Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podaci relevantni za procenu stanja imovine društva:

1.1. Prikaz razvoja poslovanja društva: Poslovanje Društva je u usponu što je prikazano u donjoj tabeli koja se odnosi na rezultate poslovanja.

1.2. Prikaz rezultata poslovanja društva: Rezultati poslovanja za 2018 godinu dati su u finansijskom izveštaju Društva, s tim da u nastavku ovog dela godišnjeg izveštaja sledi kratak prikaz osnovnih pokazatelja.

UKUPNI PRIHODI	3.826.900
UKUPNI RASHODI	3.732.333
NETO DOBITAK	76.864
STALNA IMOVINA	1.836.169
KAPITAL	2.398.672
REZERVA	47.434
DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	66.038
KRAJKOROČNE OBAVEZE	578.099
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	64.630

1.3. Finansijsko stanje u kome se društvo nalazi:

Društvo nije zaduženo i u uslovima opšte nelikvidnosti za sada uspešno izmiruje svoje obaveze.

	2018	2017	index 2018/2017
stepen zaduženosti	21.02%	21,97%	95.67

1.4. Podaci o relevantnim podacima za procenu stanja imovine društva:

Društvo je u 2018. godini povećalo i stalnu i obrtnu imovinu. Povećanje stalne imovine je nastalo kao rezultat utvrđivanja „fer“ vrednosti nekretnina u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja sa stanjem na dan 31.12.2018.

	2018	2017	index 2018/2017
Prinos na ukupni kapital	2.0416%	2.8564%	71,48
Prinos na sopstveni kapital	3,2570%	3.6149%	90,09
Neto obrtni	628.541	631.651	99,50

2. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo:

2.1. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu:

Razvoj Društva u narednom periodu u smislu povećanja obima prodaje usko je vezan sa investicionim projektima od značaja za Republiku Srbiju i njeno gradjevinarstvo.

2.2. Opis promena u poslovnim politikama društva:

Poslovna politika nije bitno menjana. Društvo ce u 2018. godini nastojati da unapredi svoju poziciju na trzistu prosirenjem asortimana robe.

2.3. Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, kreditnom riziku, i riziku likvidnosti .

a) *tržišni rizik*

tržišni rizik obuhvata rizik od promene kurseva stranih valuta, rizik od promene cena, rizik od promene fer vrednosti kamatne stope.

Rizik od promene kurseva stranih valuta

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama.

Rizik od promena cena

Društvo je izloženo riziku od promena cena robe koja je nabavljena, a ovo je naročito izraženo kod proizvoda crne metalurgije obzirom da se ova roba nabavlja isključivo iz uvoza.

Rizik od promene fer vrednosti kamatne stope

Rizik od promene fer vrednosti kamatne stope može proisticati samo iz pozajmljenih sredstava.

b) kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastao iz finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja druge ugovorne strane u izmirivanju ugovorenih obaveza. Društvo vrši procenu rizika klijenata, praćenje poslovanja i finansijskog stanja.

c) rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine kao i obezbedjenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza.

3. Svi važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema:

Nije bilo važnijih događaja

4. Svi značajniji poslovi sa povezanim licima:

Nije bilo komercijalnih transakcija sa povezanim licima.

5. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja:

Aktivnosti Društva su usmerene na istraživanje tržišta na kojima Društvo do sada nije bilo aktivno prisutno.

Društvo poseduje sertifikat sistem menadžmenta kvalitetom za standard ISO 9001:2015. Društvo ima za cilj da održi i poveća obim i efikasnost poslovanja, da se tržišno održi i afirmiše kroz unapređenje poslovnih proces. Put ostvarenja ciljeva je stalno unapređenje sistema upravljanja kvalitetom prema ISO 9001:2015.

6. Ulaganje u cilju zaštite životne sredine Društvo razvija aktivnosti zaštite životne sredine, prati događaje koji mogu imati negativan uticaj kako na životnu sredinu, tako i na zdravlje i bezbednost na radu. Društvo poseduje sertifikat za standard ISO 14001:2015 sistemi menadžmenta zaštitom životne sredine.

7. SOPSTVENE AKCIJE DRUŠTVA

DRUŠTVO NIJE STICALO SOPSTVENE AKCIJE U POSLOVNOJ 2018. GODINI

IZJAVA

Izjavljujem da je prema NAŠEM (sopstvenom) najboljem saznanju Godišnji finansijski izveštaj za 2018. godinu sastavljen uz primenu odgovarajućih Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog izveštaja:

Direktor sektora računovodstva i finansija

Sladana Ivaštanin

Generalni direktor

Rade Doder

NAPOMENA:

Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane Skupštine akcionara kao nadležnog organa Društva.

Ovaj Godišnji Izveštaj će biti dat Skupštini Društva na usvajanje na redovnoj sednici skupštine koja će biti zakazana u rokovima predviđenim Zakonom o privrednim društvima. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

Generalni direktor